

Előterjesztés

5.

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2019. április 11-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
Intézményi referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Önkormányzati Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2019. április 11-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: LMKOH/1909-9/2019.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. melléklete határozza meg az értékelés tartalmi követelményeit.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátás szerteágazó területét jól mutatja, hogy a beszámoló összeállításához mintegy nyolc Intézmény/Hivatal került felkérésre, amelyek városunkban a jelzőrendszer tagjaiként a gyermekvédelem területén aktívan dolgoznak.

A gyermekvédelmi és gyermekjóléti beszámoló összeállításához felkért Intézmények/Hivatalok:

- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége
- Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
- Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
- Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs

Az értékelés – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

A Gyvt. 14. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekvédelem helyi rendszerét rendeleti formában a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III.30.) rendeletében szabályozza. A rendelet hatálya kiterjed a Társulásban részt vevő Lajosmizsére és Felsőlajosra egyaránt, amely meghatározza a lajosmizsei és felsőlajosi gyermekek részére biztosított személyes gondoskodás formáit, azok igénybevételének módját, a térítési díjak összegét és a hatásköröket.

A beszámoló több aspektusból is bemutatja a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, ezért a fogalmi keveredések elkerülése végett a jogszabályi meghatározást az alábbiakban ismertetem:

„Gyvt. 67/A. § (1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) * a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) **Halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A gyermekek védelme, a gyermekek jólétének biztosítása mindannyiunk feladata, amelyet a Gyvt. 11. § (1) bekezdése a következők szerint határoz meg:

„A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.”

A beszámoló elkészítését és az intézményekben dolgozó valamennyi munkatárs munkáját ezúton is megköszönöm.

Kérem a T. Képviselő-testület a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozat-tervezet

.../2019.(.....) ÖH.

Lajosmizse Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Határozat

1.) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

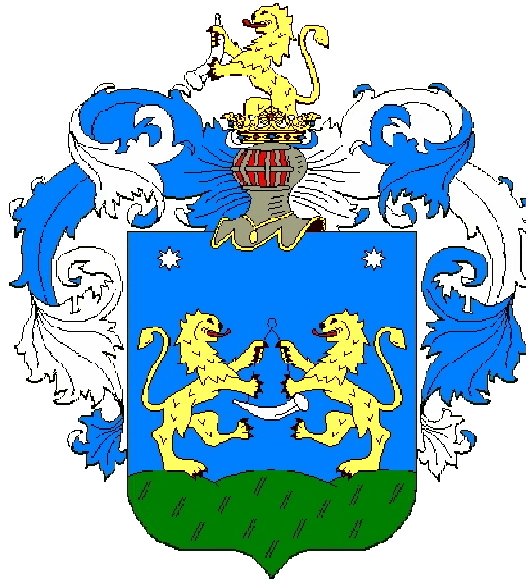
2.) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy – a jogszabályban foglalt követelménynek eleget téve – a beszámolót a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére megküldje.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2019. április 11.

Lajosmizse, 2019. március 25.

Basky András sk.
polgármester

**BESZÁMOLÓ LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

**LAJOSMIZSE
2019.**

BESZÁMOLÓ

A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	7
2.a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általános adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága.....	7
2.b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.....	9
2.c) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	10
3.a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	12
3.ba) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről.....	44
3.bb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	54
3.bc) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről.....	59
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai.....	60
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	62
6. a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről.....	62
6. b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról.....	63
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).....	65

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

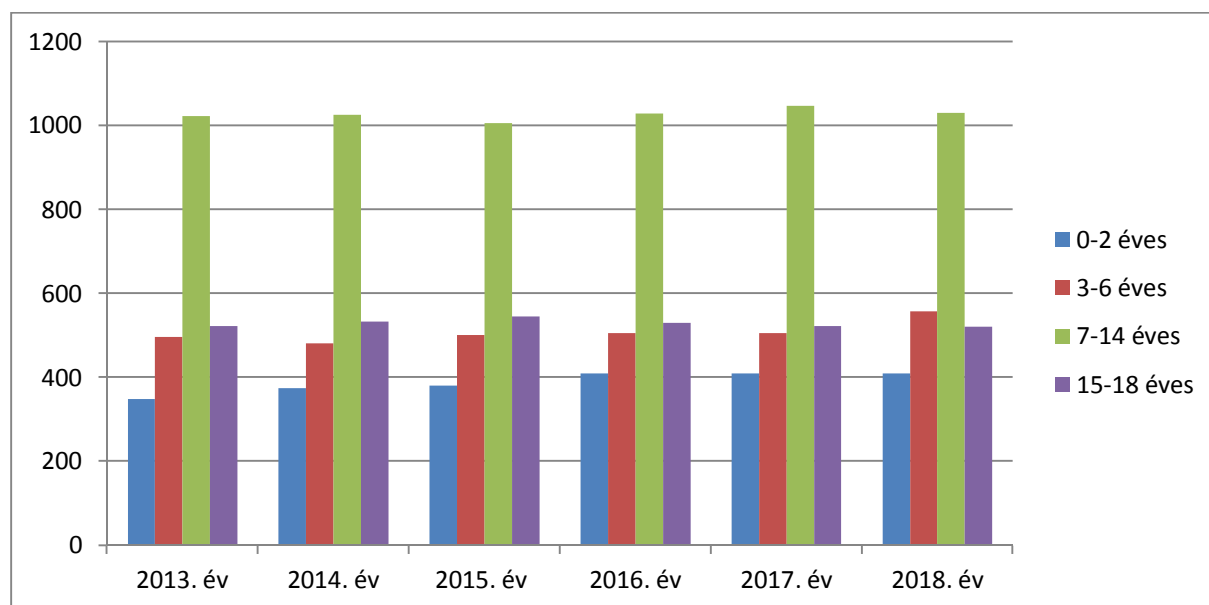
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lajosmizse Város állandó lakosság száma 2018. december 31-én 12.004 fő volt, amely az elmúlt évekhez képest kis mértékben növekvő tendenciát mutat. A 0-2 éves és a 3-6 éves korosztály létszáma az elmúlt évhez képest továbbra is csekélyen, de növekedett, a 7-14 éves és a 15-18 éves korosztály számának csekély mértékű csökkenése csupán a korosztályváltást jelzi.

Lenti adattáblából jól látható, hogy Lajosmizse Városban a 0-18 éves korú gyermekek száma 2013. évhez képest mintegy 5.5%-al emelkedett és – csekély mértékben - növekedett az elmúlt évhez képest is.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város állandó lakosságának 21%-át teszi ki.

Lajosmizse 0-18 éves korosztályának koreloszlása

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általános adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

(Készítette: Konta Anita - Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Igazgatási Csoport)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2018. évben 601 fő volt a településen, amely összesen 320 családot érintett, és amely családokban 147 esetben egyedülálló szülő nevelte a gyermekeket. Gyermekvédelmi kérelem elutasítására nem került sor.

Az önkormányzatot a gyermekvédelmi kedvezmény vonatkozásában kiadás nem terheli tekintettel arra, hogy a hozzá kapcsolódó normatív kedvezményeket az állam 100 százalékban finanszírozza.

A kedvezményben részesülő gyermekek évente két alkalommal (augusztus és november hónapban) gyermekenként 6000 Ft illetve hátrányos helyzet esetén 6500 Ft összegű Erzsébet utalványt kaptak, melyet a Magyar Államkincstáron keresztül az **Erzsébet**

Utalványforgalmazó Zrt. és a Magyar Posta közreműködésével juttattunk el az érintettekhez. Az utalványokra fordított összeg 2018. évben 7.767 e Ft volt.

A támogatásban legnagyobb részben a 7-14 éves illetve a hat év alatti korosztályból kerülnek ki, ahol a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem 38.475 forint alatti volt.

2016. január 1-jétől a törvény értelmében az önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést ingyenesen biztosítja a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a tavaszi, nyári, őszi és téli szünidőben, munkanapokon. A szünidei gyermekétkeztetést a települési önkormányzatnak az általános- és középiskolai oktatásban résztvevő gyermekek részére a nyári és évközi (téli, őszi, tavaszi) szünetekben, míg a bölcsődei gondozásban és az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek részére a már említett szünetekben a bölcsőde és óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon kell biztosítania.

A törvény rendelkezéseinek megfelelően a 2018. évben a szünidei gyermekétkeztetés számai a következők szerint alakultak:

A.2 Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak és nagykorúvá vált gyermekek jogosultsága szerint (tárgyév)

Sorszám	Megnevezés	Kötelezően biztosított étkezésben részesülő		Nem kötelezően biztosított étkezésben részesülő		Összesen
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	tárgyév folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők	tárgyév folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben NEM részesülők*	
		a	b	c	d	
01	Szünidei étkezés iránt benyújtott kérelemmel érintett gyermekek száma					
02	A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen**	202	5			207
03	Életkori bontásban** (minden gyermek csak egyszer szerepelhet)	0-2 éves	19			19
04		3-5 éves	11			11
05		6-13 éves	141	4		145
06		14-17 éves	31	1		32
07		18 éves vagy idősebb				
08	Szünidő típusa szerint*** (egy gyermek akár minden szünetben szerepelhet)	tavaszi	186	5		191
09		nyári	162	5		167
10		őszi	148	5		153
11		téli	142	5		147
12		egyéb szünet				

* Ide tartoznak azok a gyermekek, akik az előző kategóriákba nem sorolhatóak be (pl.: a Gyvt. 21/C §. (2.) a) bekezdése alapján)

** Tárgyév január 1-jén betöltött életkor alapján

A.3. Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak és nagykorúvá vált gyermekek az igénybevétel helye és időtartama szerint (tárgyév)

Sorszám	Megnevezés	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Egyéb iskolai szünet
		a	b	c	d	e
01	Saját településen lakó ellátottak száma*	191	167	153	147	
02	Más településen lakó ellátottak száma**					
03	Összesen (01+02 sor)	191	167	153	147	
04	Ebből (03-ból): A szünidei gyermekétkeztetést más településen igénybe vevők száma***					
05	Ebből (03-ból): Az étkezést annak kiszolgálási helyén fogyasztotta el****	191	167	153	147	
06	Ebből (03-ból): A nyári szünet minden, ellátást biztosító munkanapján étkezésben részesült		167			

* A településen állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezőket kell feltüntetni.

** A településen életvitelszerű bejelentett tartózkodási hellyel rendelkezőket kell feltüntetni, beleértve a Gytr. 13/A §. (1) bekezdése alapján szünidei gyermekétkeztetésben részesülőket is.

*** Beleértve azon eseteket is, amikor a szünidei gyermekétkeztetés ellátása csak más településen megoldható. Nem számítanak ide ugyanakkor azon esetek, amikor az étkezést más településről szállítják az adott településre.

**** Leszámítva azokat az eseteket, amikor az étkezést hához szállítják a gyermekeknek.

2. b.) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása Lajosmizsén – egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő – testületének 7/2012. (III.30.) önkormányzati rendelete szabályozza az egyes szociális ellátások nyújtásának feltételeit. A helyi rendelet konkrét szabályozást tesz arra vonatkozóan, hogy az Önkormányzat rendkívüli települési támogatást nyújt különösen - a gyermekvédelem szemszögéből vizsgálva -:

- ha a családban kizárólag családi pótlékkal rendelkező személy él,
- ha a kérelmező kórházi kezelésben részesül – ez gyermekek vonatkozásában is alkalmazásra kerül,
- a kérelmező orvos által felírt eseti gyógyszerköltségeihez – ez természetesen gyermekek részére felírt gyógyszerre is biztosításra kerül
- a gyermek születésével kapcsolatos kiadásokra,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása vagy a gyermek családba való visszakerülése érdekében,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya részére gyermekének megtartása céljából,
- a gyermek iskoláztatásával vagy óvodai nevelésével kapcsolatos egyszeri kiadásokra.

Fenti felsorolásból is jól látszik, hogy a gyermekek jólétének, ellátásának biztosításában aktívan helyt áll önkormányzatunk. A támogatások biztosításának hatékonyságát, a kifizetések gyorsasága biztosítja, hiszen egy-egy rendkívüli élethelyzet nem tűr halasztást, ezért a rendelet értelmében a rendkívüli települési támogatás a kérelem indokául szolgáló élethelyzet mérlegelését követően azonnal, de legkésőbb 3 munkanapon belül kerül kifizetésre.

2. c.) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

(Készítette: Suba Benedek – Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági szervezete – mb. vezető)

Gyermekétkeztetés módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A bölcsődei, valamint az oktatási, nevelési intézményekben a gyermekétkeztetés biztosítása a települési önkormányzat feladata, mely feladatot Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete látja el, a Gyvt. vonatkozó előírásai alapján.

Gyvt. 21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit. A kedvezményeket kérvényezni, a jogosultságot igazolni kell.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

Gyvt. 21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

2018-ban kedvezményes étkezésben részesülők száma (statisztikai adat-EBR42)

Bölcsődében:	ingyenes:	13 fő
	összes étkező:	19 fő
Óvodában:	ingyenes étkező:	236 fő
	összes étkező:	268 fő
Általános iskolában:	kedvezményes étkező (50%):	113 fő
	ingyenesen étkező:	261 fő
	összes iskolai étkező:	541 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 2016. 01. 01. napjától hatályos változása értelmében a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a hátrányos helyzetű, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen. Jelenleg a jogszabály által meghatározottak szerint a szünidei gyermekétkeztetés szempontjából 2018. évben figyelembe vehető rászoruló gyermekek száma Lajosmizsén:

hátrányos helyzetű gyermek: 400 fő

halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: 5 fő

2018. évben tavasszal 191, nyáron 167, ősszel 153, télen 152 gyermek vette igénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

(Készítette: Józsné Dr. Kiss Irén – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye - Intézményvezető)

1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1.1. A családsegítés célja és feladata

A családsegítés célját és feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. tv. (a továbbiakban: Szocvtv.) 64. §-a határozza meg: a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés tartalmáról, feladatairól:

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

1.2. A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás célját, tartalmát és feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (a továbbiakban: Gyvt.) 39. és 40. § - a határozza meg: a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- a válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátásokhoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményekben működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- iskolai szociális munkát biztosíthat.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni
  - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
  - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
  - egészségügyi ellátások igénybevételét,
  - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési- oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

1.3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény, EGYYSZI) alapító okirata tartalmazza az ellátandó feladatok körében a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és gyermekjóléti alapellátásokat, közte a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást. Az Intézmény fenntartója - 2013. július 01. napjától jelenleg is - Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás.

2016. január 1-jétől gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében működtethető. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja

a Gyvt. 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szoc. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

1.4. Működési terület

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe, összesen 176 km², a KSH adatai szerint 2018. január 1-én lakosságszáma 12 217 fő volt, a lakások száma 5.254.

1.5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

A szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi családra. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő egyének, családok.

A szolgálat igénybevétele térítésmentes. Az alapellátás igénybevétele - jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - önkéntes.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető személyesen a Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám alatt, az Intézmény székhelyén. Elérhető a 76/556-186, illetve a 76/556-188 telefonszámon, faxon: 76/356-020 számon és elektronikus levélben a cssszlm@gmail.com címen.

Ügyfélfogadási rend Lajosmizse településen, a Dózsa György út 104-106. szám alatti székhelyen (Egészségház):

Hétfőn:	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Kedden:	8.00 – 10.00	
Szerdán:	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Csütörtökön:	8.00 – 12.00	
Pénteken:	10.00 – 11.00	

Ügyfélfogadási rend Felsőlajos településen, az Iskola út 12. szám alatti nyitva álló helységben (Faluházban):

Szerdán:	8.00 – 10.00
----------	--------------

1.6. Személyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.) 4 000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő családsegítőt ír elő, vagy - ha ez magasabb létszámot eredményez - minden 25 ellátott családra 1 fő. 3 fő családsegítő és a felett közülük vezetőt kell kinevezni. Szociális asszisztens ajánlott létszámként kerül meghatározásra, 10 000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő. A lakosságszám alapján 3 fő családsegítő kötelezően, az ellátott családok száma alapján 7,3 fő családsegítő, 1 fő szociális asszisztens ajánlottan alkalmazandó.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában a 2018. évben 7 státuszt biztosított az Intézmény. A 2018-ban 4 fő érkezett a Szolgálathoz, illetve 3 fő hagyta el különböző okokból, a 2017. évben tapasztalható magas fluktuáció mérséklődött. Új problémaként lépett fel viszont,

hogy a megüresedő álláshelyekre szakképzett munkaerő nem jelentkezik, az üres álláshelyek betöltése nehézkes.

A családsegítő munkakörbe felvett személyek megfeleltek az Nmr. által előírt képesítési előírásoknak. 1 fő esetében a családsegítői munkakörben elfogadott végzettség megszerzése az év folyamán megtörtént, így családsegítő munkakörben került továbbfoglalkoztatásra, 1 fő szakképzett, közfoglalkoztatottként dolgozó személy pedig közalkalmazotti jogviszonyban került foglalkoztatásra.

2018. december 31-én foglalkoztatott létszám 6 fő családsegítő, akik közül 1 fő ellátja az intézményvezető-helyettesi, 1 fő a szolgálatvezetői feladatokat is. Szociális asszisztens feladatkörben nincs foglalkoztatott személy, a feladatellátáshoz kapcsolódó adminisztratív feladatokat a családsegítők és az Igazgatóság szervezeti egységének munkatársai végzik.

1.7. Továbbképzések

Szolgálatunk munkatársai 2018. évben is rendszeresen részt vettek különböző szakmai rendezvényeken:

- a megyei módszertani hálózat éves szakmai konferenciáján és szakmai napjain,
- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatvédelmi szakmai napján,
- a kecskeméti Család- és Gyermekjóléti Központ éves gyermekvédelmi konferenciáján.

A munkatársak számára TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projekt keretében biztosítottuk a szupervíziót, ezt ösztől havi egy alkalommal vehetik igénybe a szolgálat munkatársai.

A szolgáltatás hatékony működése érdekében a jó gyakorlatok felkutatására is nagy hangsúlyt fektettünk, ennek keretében Pécssett megtekintettük a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szegregátum-programját, egy tanodát és a Gandhi Gimnáziumot. Reményeink szerint a látottak segítik a hátrányos helyzetű személyekkel végzett munkánkat.

1.8. Tárgyi feltételek

Lajosmizsén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik, az ügyfélfogadás egy erre a célra kialakított, akadálymentesen megközelíthető helyiségben történik. A helyiségben történik a Család- és Gyermekjóléti Központ, a RÉV Szenvedélybetegsegítő Szolgálat és a Máltai Szeretetszolgálat helyi ügyfélfogadása is, a közös használat az ügyfélfogadási idő beosztása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az emeleten található a családsegítők munkaszobája, illetve az adminisztrációs feladatok (iktatás) ellátáshoz kapcsolódó helyiség. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. Mindenki saját használatú íróasztallal és zárható szekrényel rendelkezik. Közös telefonhasználat, fax, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, illetve laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A multifunkcionális nyomtatók - szkennelésre is alkalmas - segítségével az iratanyagok elektronikus továbbítása gyorsan történik.

Az esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések és egyéb, feladatellátással kapcsolatos események helyszíne az emeleti Tanácsterem.

Felsőrajoson a Faluházban külön helyiség áll rendelkezésre a kliensfogadáshoz, amelyben adóttak a szakmai munkához szükséges tárgyi feltételek.

A feladatellátást segíti, hogy a TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projekt keretében megtörtént a laptopok cseréje 2018-ban, emellett vetítövásznon, projektor, digitális fényképezőgép és egy multifunkcionális irodai nyomtató került beszerzésre. A terepmunkát szolgálati kerékpár és egy Volkswagen Transporter mikrobusz igénybevételel lehet végezni.

1.9. Jogi és szakmai szabályozás változásai

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését alapjaiban érintő jogszabályváltozások nem jelentek meg az év folyamán. A szabályozást érintően kiemelendő a működést szabályozó szakmai protokollokban érdemi változás nem történt.

A 2018. évi munkára a január 1-től bevezetett szociális diagnózis, és a szeptembertől hatályba lépő óvodai és iskolai szociális segítő munka jelentős hatással nem volt, mindkettő a család- és gyermekjóléti központok feladatkörét bővíti, a települési szolgálatokhoz csak közvetetten kapcsolódnak. A vezetői megbízású személyek továbbképzési kötelezettsége a család- és gyermekjóléti szolgálat vezetőjét érinti, az ő jelentkezése megtörtént, képzése várhatóan 2019-ben válik esedékessé.

A szociális szakdolgozók továbbképzési rendszerének átalakítása miatt a pontszerző ciklus minden szakdolgozó esetében 2018. júliussal újraindult, ez a képzési kötelezettségek teljesítését az elkövetkező 4 évben befolyásolja. A képzési rendszer átalakítás a képzési terv folyamatos felülvizsgálatát igényli.

2. A jelzőrendszeri működés

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszeri működése kiterjed a kiskorú és nagykorú személyekre. A jelzőrendszeri feladatokat a Szocvtv. és a Gyvt. külön-külön szabályozza, mindkét törvény előírásait egyidejűleg alkalmazzuk.

2.1. Családsegítői jelzőrendszer

A családok segítése érdekében a településen veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. Jelzési kötelezettséggel bíró tagok:

- a jegyző,
- a járási hivatal,
- szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény,
- pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat.

A fentiekén túl az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

2.2. Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében jelzőrendszeri feladatokat látnak el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen
  - a védőnői szolgálat,
  - a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,

- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

2.3. Intézkedés jelzés esetén

A jelzés alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feltérképezi a problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a szolgáltatás céljáról, tartalmáról, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a probléma-specifikus segítségnyújtás megszervezése érdekében más szolgáltatásokkal, intézményekkel, hivatalokkal, hatóságokkal. Meghatározott problémakörök esetén a Szolgálat hatósági eljárást kezdeményez.

A jelzések nyomán munkatársaink sokoldalú tevékenységet folytatnak annak érdekében, hogy a gyermek egészséges testi, lelki és szellemi fejlődését veszélyeztető hatásokat enyhítsék, szükség esetén intézkedéseket tegyenek a veszélyeztető tényezők elhárítására. A jelzés sok esetben további veszélyeztető tényezők feltárásához vezet, ezekre az esetmunka során derül fény.

A hatékony munka érdekében több esetben a jelzőrendszeri tagokkal közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A szolgálat a jelzés kapcsán megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetmegbeszélését, szükség esetén esetkonferenciát, tevékenységével biztosítja a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

A jelzések kezelése során a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól szóló protokoll alapján jár el a Szolgálat. A jelzés érkezését követően annak tartalmi vizsgálata történik meg, a családsegítő a családot a lehető legrövidebb időn belül személyesen keresi fel, hogy tisztázza a jelzés tartalmát, feltárja annak okait, információt nyújt a családnak a jelzésben foglalt problémáról és annak lehetséges megoldásáról. A jelzés tartalmától és a feltárt problémától függően egyszeri ügyintézés, alapellátásba vétel vagy (súlyos veszélyeztetés esetén) hatósági intézkedés kezdeményezése történhet. A megtett intézkedésekről a családsegítő írásos visszajelzést ad a jelzőnek (kivéve állampolgári bejelentés esetén).

2.4. Jelzések száma 2018-ban

Lajosmizse településen élő személyeket illetően 282 esetben érkezett jelzés, ebből 266 esetben 18 év alatti, 16 esetben pedig nagykorú ügyében érkezett a jelzés. Felsőlajos területéről 2 esetben érkezett jelzés, a jelzésben érintett személy minden esetben 18 év alatti volt.

Jelzések száma 2018-ban, gyakoriság szerinti sorrendben

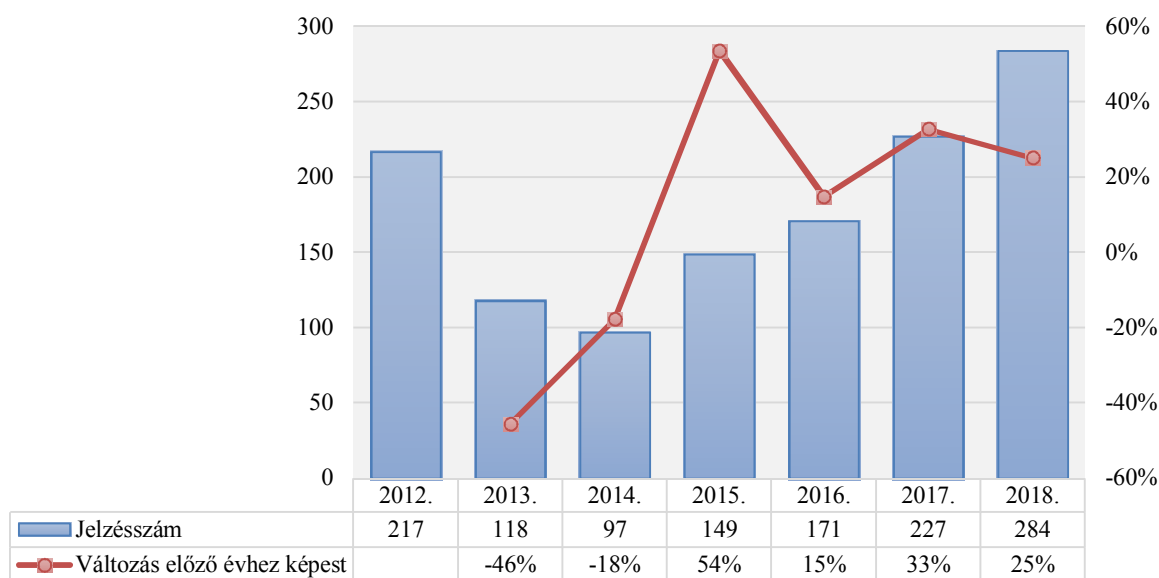
Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma
Köznevelési intézmény	167
Védőnő	39

Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	30
Szociális és gyermekjóléti szolgáltatók	16
Egyéb egészségügyi szolgáltató	15
Allampolgár	6
Önkormányzat, jegyző	5
Rendőrség	4
Gyámhivatal	2
Összesen	284

Forrás: 2018. évi statisztikai és nyilvántartási adatok

A 2012-2014 időszakban a jelzések számának csökkenése volt megfigyelhető, a 2014. évben fordult a trend és jelentős emelkedés kezdődött, mely a 2018. évben is folytatódott.

Jelzések száma éves összesítésben (2012-2018)

Forrás: Éves statisztikai és nyilvántartási adatok

A magas jelzésszám mögött jelentős részben a jelzőrendszeri működés hatékonyságának további javulása, a jelzőrendszeri tagok közötti szorosabb együttműködés húzódik meg, de a jelzések alapját és okait a településen lévő egyéni sorsok, családi krízishelyzetek és veszélyeztetettségi tényezők adják. A jelzőrendszerre vonatkozó jogi és szakmai szabályozás változása összességében magasabb érzékenységet eredményezett, ami a jelzések számának emelkedését is okozta.

A **köznevelési és a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények** esetében a jelzések száma továbbra is emelkedő tendenciát mutat, az összes jelzés 69,4%-a ezekből az intézményekből származik. A jelzések döntő többsége a települési intézményektől származik, de a középfokú oktatási intézményektől is egyre magasabb számban kapunk jelzéseket. A jelzések oka jellemzően az *igazolatlan hiányzás*, a jelzések tartalmát tekintve gyakoriak a *magatartási problémák*, a *felszerelések hiánya*, a *nem megfelelő higiénés állapot* (pl. fejtetvesség, ápolatlanság) és jelentős számban jelenik meg *szülői együttműködés hiánya*.

Az **egészségügyi ellátások** a jelzőrendszer második legintenzívebben működő részének tekinthetők, az összes jelzés 19%-át ebből a forrásból kaptuk. Ezen belül kiemelendő a védőnői hálózat működése, mely az egészségügyi szolgáltatóktól érkező jelzések 72%-át adta a 2018. év során. Az évben a Bács-Kiskun Megyei Kórház a jelzések 22%-át adta, tapasztalatink szerint a kórházi szociális munkással egyre hatékonyabb együttműködés alakul ki, mely a védőnőkkel együtt fontos alapját jelenti a csecsemőkkel kapcsolatos veszélyeztetések megfelelő

kezelésének. Szakorvosoktól összesen 2, az orvosi ügyeletől 1 jelzést kaptunk (összesen 5%), a házi gyermekorvosoktól az év során egyetlen jelzést sem kaptunk. Az egészségügyi szolgáltatóktól jellemzően *elhanyagolás, bántalmazásra utaló jelek észlelése, gondozatlan vagy alulgondozott várandósság, a születendő gyermek fogadásához szükséges feltételek hiánya* illetve az ellátás során a *szülői együttműködés hiánya* témában érkeztek jelzések.

A személyes gondoskodást nyújtó **szociális és gyermekjóléti szolgáltatások** az összes jelzés 5,5%-át adják, itt jellemzően a kecskeméti család- és gyermekjóléti központ, illetve más települések család- és gyermekjóléti szolgálatai küldtek jelzéseket.

A **rendőrség** 4 esetben küldött jelzést, érkező jelzések a bűncselekmények esetén *gyermek érintettségéről* szólnak, 2018-ban ez lopást, testi sértést jelentett, 1 esetben családon belüli erőszakról is kaptunk információt. Az **állampolgári bejelentések** száma 2018-ban visszaesett, összesen 6 jelzés érkezett, ebből 2 nagykorú (idős) személy veszélyeztetettségét jelezte.

Jelzést adott még az évben a **települési jegyző** 5 alkalommal, illetve a **gyámhivatal** helyi kirendeltsége 2 alkalommal. Egyéb jelzőrendszeri tag az év folyamán nem élt jelzéssel a Szolgálat felé.

Az esetek 40%-ban egyszeri jelzés történik, melyek egyszeri ügyintézés vagy alapellátásban történő gondozás keretében hatékonyan orvosolható problémákat takarnak (pl. a hiányzásról szóló igazolás késedelmes benyújtása tekinthető tipikus problémának). A jelzések 60%-a viszont halmozottan jelentkezik, adott gyermekre akár 6 jelzés is érkezhet egy éven belül. E téren a növekvő igazolatlan hiányzások (10, 30 illetve 50 óra feletti mulasztás), illetve tartósan fennálló magatartásbeli problémák, szülői elhanyagolásra utaló jelzések tekinthetők tipikusnak. A halmozódás a gondozott családok tekintetében is kimutatható, a jelzések 13%-a három családhoz köthető, ugyanis a gyermekekre külön-külön több jelzés érkezett.

A probléma típusok tekintetében az összes jelzés 62%-a hiányzáshoz (tankötelezettség mulasztása) köthető, a második leggyakoribb (14%) probléma az együttműködés hiánya, ez utóbbi a köznevelési intézmények és az egészségügyi ellátórendszer felé is megnyilvánul, a harmadik helyen az elhanyagolás szerepel (7%).

2.5. Jelzőrendszeri és szakmaközi megbeszélések

A Szolgálat 2018-ban hat alkalommal tartott jelzőrendszeri értekezletet/szakmaközi megbeszéléseket (01.19-én, 03.29-én, 05.18-án, 08.16-án, 09.28-án és 11.16-án). A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről összefoglaló feljegyzést és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok közül rendszeresen és aktívan megjelent a Meserét Óvoda és Bölcsőde, illetve a Fekete István Általános Iskola lajostizsei és felsőlajosi telephelyének gyermekvédelmi felelőse, a védőnői szolgálat munkatársai, a kecskeméti Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai, illetve a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselője. Több alkalommal részt vett lajostizsei Rendőrőrs munkatársa, egy alkalommal pedig a gyermekvédelmi képviselő, illetve a Gondozási Központ vezetője.

A szakmaközi megbeszéléseken feldolgozott témák közül kiemelendő:

- Problémás jelenségek megbeszélése, együttgondolkodás és javaslattétel a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére.
- Tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, az igazolt és igazolatlan hiányzások magas száma.
- Iskolai szociális munka 2018. évtől történő bevezetése.

- Felzárkózás esélyét növelő helyi pályázatok megvalósulásával kapcsolatos információk, kiemelten a TOP 5.2.1-15 BK1 „Szegregált területen élő társadalmi együttműködést erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára dísztermében, 2019. február 20-án tartott éves szakmai tanácskozásán mutatta be az Intézmény. A tanácskozáson a jelzőrendszeri munkával kapcsolatban előadást tartott a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályának munkatársa is.
- 2018. január 19-én a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársai a pécsi telepprogramokról kapcsolatban osztották meg tapasztalataikat.
- Jogszabályváltozások, szakmai szabályozó dokumentumok változásai, a változásokhoz kapcsolódó feladatok
- Prevenációs programok.
- Jelzőrendszeri tagok által hozott kérdések, problémák, felvetések.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi szakmai munkáját Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára dísztermében, 2019. február 20-án tartott éves szakmai tanácskozásán mutatta be az Intézmény. A tanácskozáson a jelzőrendszeri munkával kapcsolatban előadást tartott a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályának munkatársa is.

2.6. Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

A 2018. évi intézkedési terv esetén a TOP 4.3.1. és TOP 5.2.1. projekthez kapcsolódó feladatok végrehajtása megkezdődött, a szeptembertől kezdődő időszakban számos program indult el. Az intézményi feladatellátáshoz kapcsolódó tevékenységek az Intézkedési Tervben foglaltaknak megfelelően végrehajtásra kerültek. A teljesítéssel kapcsolatos részletes információk az éves szakmai tanácskozáson kerültek bemutatásra.

2018. évi Intézkedési tervben foglalt feladatok és teljesülésük.

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Részben teljesült, befejezés 2019-ben várható.
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanításmentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Pszichodráma Fiatalok eredményességi tréningje TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült. A pszichodráma ütemezés szerint 2018-ban megvalósult A fiatalok tréningje 2019-ben valósul meg.

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások) TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattá válás megelőzése	Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő program. TOP-5.2.1-15-BK1	Ütemezés szerint teljesülés, megvalósulás 2019-ben várható.
12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Tematikus koordinációs megbeszélések, szakmai tanácskozások szervezése TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
13.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült, 2019-ben a program folytatódik.
14.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Teljesült az Egészségkép keretében
15.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült az Egészségkép keretében
16.	Egészségvédelem. Fog és szájpolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
17.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
18.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült az Egészségkép keretében
19.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
20.	Egészségvédelem A mellrák kérdésköre.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
21.	2017. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
22.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom)
23.	Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata	Szakmai egyeztetések	Teljesült Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában is.
24.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók. Szemégyűjtés, Konténer kihelyezése Csótányirtás, rágcsálóirtás. Köztisztasági fórum.	Időarányosan teljesült. (köztisztasági fórum, környezettisztasági akció)
25.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„ <i>Állásinfó</i> ” információs adatbázis működtetése. Információ nyújtása, önéletrajzok, motivációs levelek írása. Delegálás projekt felé	Teljesült (folyamatosan)
26.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszerének fejlesztése	Teljesült
27.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” módszereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felülvizsgálata	Teljesült
28.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Teljesült (337 gyermek)
29.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáférése javítása	Tanya-gondnoki szolgálat működtetése	Teljesült 2018. augusztus 1-től

Forrás: 2018. évi Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

3. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

3.1. Ellátottak száma és alapvető jellemzői

2018-ban Lajosmizsén és Felsőlajoson a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozásában lévőek száma összesen: 595 fő, akik **183** családban élnek, a gyermekek száma **360** fő.¹

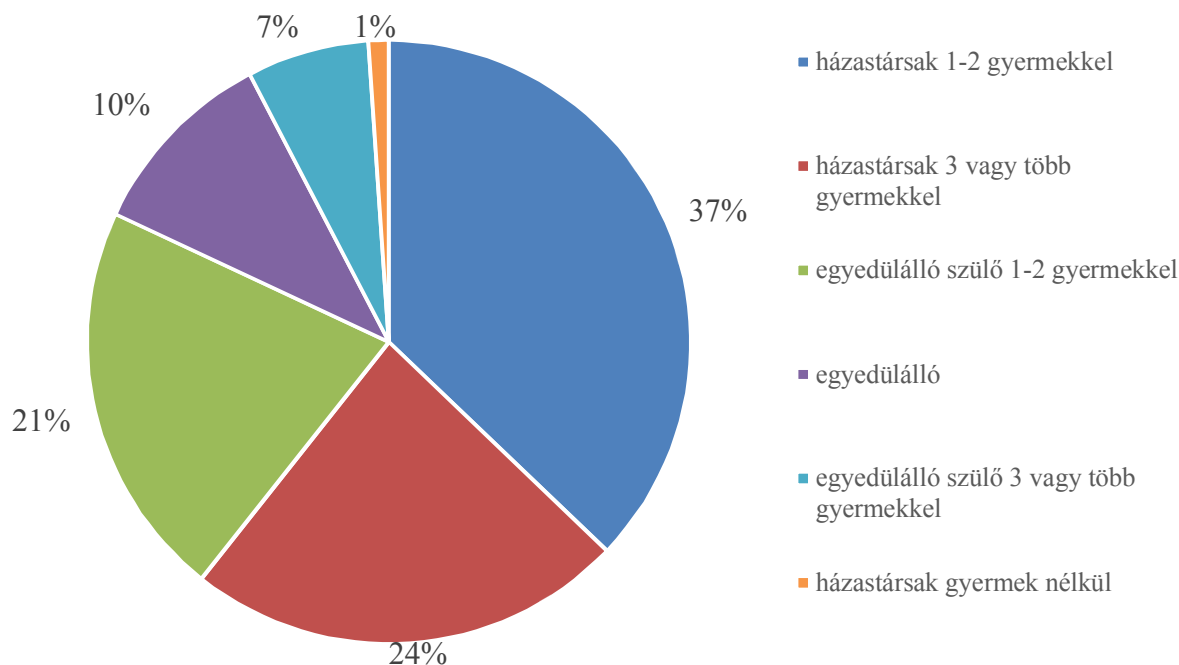
A gondozásban lévő gyermekek többsége továbbra is alapellátásban részesül. A hatósági intézkedésben érintettek körébe tartoznak a védelembe vettek (107 fő), a nevelésbe vettek 37 fő, ideiglenes hatállyal elhelyezett 4 fő és családba fogadott 15 fő volt.² A teljes évet figyelembe véve a teljes létszám kb. 10%-kal magasabb (391 fő), ennek oka az ellátásba kerülő, onnan kikerülő személyek közötti eltérés, illetve az egyes gondozási kategóriák közötti átmozgások.

Gazdasági aktivitásukat tekintve az ellátásban részesülő családokban magas arányú a munkanélküliség és az inaktivitás. A gondozott személyek közül gazdaságilag potenciálisan aktív csoportokba tartozó személyeknek alig 30%-a foglalkoztatott, 45%-a álláskereső, és 25%-a inaktív státuszú. Jelentős a mezőgazdasági idénymunkákból, alkalmi munkákból élők száma. A gazdasági aktivitás fenntartásában fontos szerepe van a települési közmunka-programnak.

Iskolai végzettségük szerint a szolgáltatást igénybe vevők döntő többsége alacsony képzettségű, az érettségivel, befejezett felsőfokú iskolai végzettségűek csak nyomokban vannak jelen, a szakiskolai, szakközépiskolai végzettségűek száma is a települési átlagnál alacsonyabb.

A *családszerkezetre vonatkozóan* megállapítható, hogy magas a gyermeket/gyermeket egyedül nevelő szülők száma (28%), illetve magas a 3 vagy több gyermeket nevelő családok száma (31%). A kliensek 10%-a egyedülállóként él. A gondozott családok 61%-a azonban együtt élő szülők (házastársak) és gyermekek közössége.

Gondozott családok szerkezete

Forrás: Család-és Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartásai

3.2. Forgalmi és szolgáltatási adatok

¹ 2018. évi KSH adatszolgáltatás módszertana alapján, 2018. december 31-i jelentési időpontra számolva

² Család- és Gyermekjóléti Központ nyilvántartása alapján

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2018. évben is intenzív segítő tevékenységet folytatott. Az összesített tevékenységszám 3169 volt. A korábbi évhez képest a tevékenységszám csökkent, és jelentős a feladatok közötti belső átszerveződés is. A 2016-2018 évi adatok áttekintése során megfogható, általános tendenciát nem találtunk, évről évre változik, mely tevékenységi forma felé mutatkozik nagyobb szükséglet.

Tevékenység	Tevékenység száma
Családlátogatás	1039
Segítő beszélgetés	502
Adományközvetítés	400
Ügyintézésben segítségnyújtás	351
Esetkonzultáció	252
Információnyújtás	187
Tanácsadás	185
Közvetítés központhoz	86
Esetkonferencia	54
Szolgáltatás közvetítése	43
Kapcsolat ügyelet	24
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	17
Környezettanulmány	11
Jogi tanácsadás	5
Egyéb, fentiekbe nem sorolható	13

Forrás: 2018. évi KSH adatszolgáltatás módszertana alapján, 2018. teljes, Felsőlajos és Lajosmizse településeket egybevéve

3.2. Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Központtal

Szolgálatunk az év folyamán 54 alkalommal tartott a Központ jelzőrendszeri tanácsadója és az esetmenedzserek részvételével esetkonferenciát, amely 47 családot, összesen 181 főt érintett. Felsőlajoson élő családot 1 esetkonferencia érintett. Az előző évhez viszonyítva mind esetkonferenciák, mind az érintett személyek száma emelkedett. Az esetkonferenciák pozitív tapasztalata, hogy az érintett családok és a meghívott szakemberek is megjelennek a megbeszéléseken, ezáltal mindenki számára megfelelő, problémához illeszkedő megoldások szülehetnek.

Rendszeresek voltak a Központ esetmenedzsereivel lebonyolított közös családlátogatások, konzultációk, folyamatosan megtörtént a kölcsönös tájékoztatás a gondozási folyamat kapcsán.

3.3. Szünidei gyermekétkeztetésben való részvétel

Intézményünk az Önkormányzattól kapott adatok alapján részt vesz a Gyvt. 21. § (1) g) pontja szerinti szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában.

Szünidei étkezésben részt vevők száma

Időszak		Igénylők száma (fő)	Ebből óvodás
Tavaszi szünet		223	35
Nyári szünet	Június	168	13
	Július	183	11
	Augusztus	183	11
Őszi szünet		185	35
Téli szünet		185	35

Forrás: Család-és Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartásai

A településen élő, szünidei gyermekétkeztetésre jogosult közel 400 gyermek családja számára az étkezés igényléséhez a Szolgálat munkatársai megkereső tevékenységgel tájékoztatást nyújtottak, igény szerint az igénylésben ügyintézési segítséget nyújtottak. Ennek ellenére a jogosultak jelentős része nem veszi igénybe az étkezési lehetőséget. 2018-ban az előző évhez visszaesést tapasztaltunk az igénybevételben, az adagszám 24%-kal csökkent.

Sajnos sok esetben fordul elő, hogy az igényelt étkezésért az előzetes tájékoztatás ellenére sem jön el a szülő. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai ez esetben - a kiskorú gyermekek ellátása érdekében - ismételten felhívják a figyelmet az étkezési lehetőségekre, amihez igénybe vesszük együttműködő partnereink, pl. a Roma Nemzetiségi Önkormányzat segítségét is.

3.4. Nyári gyermektáborok

A Gyvt. értelmében az Intézmény feladata a szabadidős programok szervezése, 2018. évben ez a program szorosan kapcsolódott a TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 pályázathoz. A tábor programjain július 2-6. és július 9-7. között 20-20 gyermek vett részt. A programok alapját a sport adta, ennek az egészségre gyakorolt kedvező hatása mellett kiemelendő a közösségi tevékenységhez szükséges készségek fejlesztése, szocializáció támogatása. A sportolásnak a Lázár Bence Lajosmizsei Labdarúgó Sportcentrum adott otthont. A programok között szerepelt a lajosmizsei Rendőrőrs és a Tűzoltóság felkeresése, ahol a gyermekek ízelítőt kaptak az adott szervezet munkájából. A program részét képezte a Liza Aqua & Conference Hotel nyílt medencéiben történő fürdőzés.

3.5. Luca-napi gyermekkarácsony

Intézményünk hagyományaihoz híven 2018-ban is megrendezte a Luca Napi Gyermekkarácsonyi Ünnepséget, amelyen 337 gyermek kaphatott ajándékot (ruha, játék, tanszerek, édesség), a támogatók jóvoltából. A helyszínt Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára biztosította.

A program első részében az iskola 2. e. osztályának műsorát láthatták a meghívottak, majd a Főnix Dance táncstúdió növendékei következtek. A Mikulás érkezését a „Szandy hercegnő meséli” produkció vezette fel (előadók: *Klajkó Szandra* és *Nemec Mariann*).

3.6. Alkotóműhely

A TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projektben a tanév rendjéhez igazodva, heti egy alkalommal tartunk hátrányos helyzetű, döntően a szegregált területen élő gyermekeknek foglalkozást. A foglalkozásokban a szociális készségek fejlesztése, helytörténeti és roma kulturális ismeretek bővítése, illetve kreatív alkotó tevékenységeken keresztül a különböző szakmák és művészeti formák megismerése zajlik adott területen jártas szakemberek bevonásával.

A családsegítés folyamatában rendkívül nagy segítséget jelent a program, mert a gyermekekkel és családjaikkal intenzívebb foglalkozás révén hatékonyabb segítségnyújtásra nyílik lehetőség,

nem csak a problémák irányában válik szenzitívebbé a rendszer, hanem a tehetséggondozásra is lehetőség nyílik.

A foglalkozásokon hangsúlyosan megjelenik az ön- és társismeret, a konstruktív kommunikációs és kapcsolati mintázatok, a koncentráció, tartós figyelem, érzelmi stabilitás fejlesztése a meglévő készségek, ismeretek felismerésével, felszínre hozásával és támogatásával.

3.7. Bűnmegelőzési programok

Szintén a projekt keretein belül törekszünk a bűnmegelőzéssel és közbiztonsággal kapcsolatos szemléletformálásra. A tervezett program korosztályos bontásban az óvodás kortól az időskorig terjedően tartalmaz szemléletformáló programokat a rendőrség szakembereinek bevonásával.

A bűnmegelőzéssel kapcsolatos tevékenységet erősíti, hogy a Szolgálat szakmaközi megbeszélésein a rendőrség munkatársai rendszeresen részt vesznek.

3.8. Egyéni és csoportos foglalkozások

A projekt támogatásával a családi kapcsolatok, azon belül is a szülő-gyermek kapcsolatok támogatását, szociális készségek fejlesztését elősegítő csoportfoglalkozás indult 2018. októberében, 16 fő részvételével.

A projekt akcióterületén élő gyermekek számára iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok keretén belül pszichodráma foglalkozás kezdődött meg 6 gyermek részvételével. A tanév rendjéhez igazodó foglalkozások heti egy alkalommal 2 órás időkeretben történnek, a tevékenység célja a kreatív készségek fejlesztése, szocializáció segítése, közösségi működés elősegítése.

4. Tapasztalatok

4.1. A veszélyeztetettség és szociális problémák általános tényezői

A gyermekek veszélyeztetettségének kialakulása során szinte minden esetben összetett okrendszerrel beszélhetünk, ebben megjelenik egy-egy kiemelhető veszélyeztető tényező, ugyanakkor számos más oki tényező kell ahhoz, hogy tényleges veszélyeztető helyzet alakuljon ki. A 2018. évben a veszélyeztető tényezők alapvetően nem változtak, a hangsúlyokban tapasztaltunk eltolódásokat.

Demográfiai típusú veszélyeztető tényezők: az emberi életútnak két kritikus időszak van, mely a szociális problémáknak való kitettség jelentős kockázatával jár: a gyermekkor és az időskor. A helyi tapasztalatok ezzel összhangban állnak, az év során jelzésben érintett személyek döntő többsége 18 évnél fiatalabb, a nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések pedig döntően az időskorhoz kapcsolódnak.

A veszélyeztetett személyek esetében sok esetben megjelenik az *anyagi erőforrások elégtelensége*, a magas inaktivitás és alacsony foglalkoztatottság a szülők körében, ebből fakadóan jellemző a munkajövedelmek hiánya, a szociális ellátásokra utaltság magas foka. Időseknél az alacsony nyugdíjjövedelem jelent kockázatot, különösen azon esetekben, ahol az időseknek nem volt kellő jogosultsági ideje vagy a háztartás gazdálkodásában az elhunyt házastárs nyugdíja volt a fő bevételi forrás.

A hátrányos helyzetű családoknál egyértelműen azonosítható a mintázat, mely tartós és magas fokú *gazdasági inaktivitással* (alacsony munkaintenzitással), szociális ellátásokra való nagy fokú rászorultsággal társul. Ez a mintázat intergenerációs módon jelenik meg, folyamatosan

újratermelődik az érintett társadalmi rétegekben, melyből kitörni csak nagy erőfeszítésekkel, tartós és intenzív segítségnyújtással lehet.

A jövedelmi szegénységben fontos tényező, hogy a *szociális transzferek* jelentős része hosszú évek óta változatlan összegű, így egyre kisebb mértékben jelentenek segítséget a családoknak. A munkaerő-piac irányában ható kényszerítő erő pedig az alkalmi vagy szezonális jellegű, jellemzően fekete foglalkoztatás irányában mozdul el, nem pedig a stabil munkaviszony létrehozása felé.

A jövedelmi szegénységhez gyakran társul a *pénzkezelési ismeretek, készségek hiánya*: a megszerzett jövedelmek esetén rossz hatékonyságú felhasználással rontja tovább a helyzetet. Alapvetően az élethelyzet komplex módon megerősíti a rövid távú stratégiák alkalmazását, a hosszú távú, előrelépést jelentő stratégiák kialakítását pedig gátolja.

A jövedelmi szegénységhez kapcsolódik a *lakhatási szegénység* jelensége. Az alacsony bevétel mind a saját tulajdonú, mind a bérlemény jellegű lakhatás minőségét rontja. A hátrányos helyzetű csoportoknál nagy arányban van jelen a szívdességi lakáshasználat, ami rendkívül instabil helyzetet jelent a családnak, de a bérelt ingatlanokban sem jobb érdemben a helyzet. Kecskemét vonzáskörzetében az ingatlanok és bérlemények ára is rendkívüli mértékben nőtt a kereslet fokozódása miatt, ami az alacsony jövedelmű családok számára elérhetetlenné teszi az elfogadható minőségű lakhatást. A megfizethető árszinten csak a komfort nélküli, alacsony komfortfokozatú, leromlott állapotú ingatlanok maradtak, illetve az érintettek csak a tanyavilág mélyén tudnak letelepedni, ahol a közszolgáltatások elérése nehézkes, a szociális ellátórendszer is csak alacsony hatósággal képes nyomon követni a történéseket.

A hátrányos helyzet egyik fő oka és egyben következménye az *alacsony iskolai végzettség*. Az iskolai lemorzsolódás kockázata a tapasztalatok alapján az életkorral együtt emelkedik, alapvetően a szakképzés időszakában (9-10. osztály) tetőzik. Mivel a tankötelezettség a 16. életév betöltésével megszűnik, ebben az életkorban sokan hosszú időszakokra vagy végérvényesen kiesnek az oktatásból. Az alacsony iskolai végzettség egyik legfontosabb előrejelző indikátora a szülők iskolai végzettsége – amennyiben ez 8 általános iskolai osztály vagy kevesebb, jelentős kockázata van a lemorzsolódásnak. Az alacsony iskolai végzettség a felnőttkori szociális problémák (alacsony munka-intenzitás, jövedelmi és lakhatási szegénység) egyik fontos előre jelzője.

Az alacsony iskolai végzettség és egyéb hátrányos tényezők növelik a *kulturális javak fogyasztási deficitjét* – ide értve az állampolgári jogok és kötelezettségek ismeretétől a közösségi kulturális tartalmak fogyasztásáig -, ami a többségi társadalomban való aktív részvételt gátolja.

A családi *szocializációs hiányok* és *kortárs csoportok negatív hatása* alapvetően meghatározóak az életpálya szempontjából. A családi működés zavarai gyakran hozott mintázatokra épülnek, sok esetben komoly veszélyeztetettséget (elhanyagolás, bántalmazás, akár szexuális abúzus) eredményeznek. A kortárs csoportok hatása különösen a felső tagozatos – középiskolás korosztályban magas, a nem megfelelő környezet számos veszélyeztető helyzetet (lemorzsolódás, korai várandósság, szerhasználat, bűnelkövetés vagy áldozattá válás) eredményezhet. A rossz kapcsolati hálózat a kutatások alapján erőteljesen korlátozza a felfelé irányuló társadalmi mobilitást, gátolja a „kitörést” még azokban az esetekben is, amikor az egyén akaratlagosan tesz az előrejutásért.

Sok családban megjelenik a *szenvédélybetegség*, egészen fiatal korban megjelenik a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a gyógyszerfüggőség, illetve nagymértékben terjed az egyéb pszichoaktív szerek (un. dizájner drogok) használata. Ez utóbbi esetében a kínálat szakemberek számára is nehezen követhetően változik, az olcsó, de rendkívül egészségkárosító szerek elsősorban a

szegényebb társadalmi csoportok között nyertek teret. Nem egy esetben az egész család érintett a problémában, a foglalkozásokon résztvevő gyerekek élményszerű beszámolóban tudósítanak az egyes szerek elkészítéséről, ismerik a kapcsolódó szlenget és a hatásokat. Nehezíti a kezelést, hogy ezeket a szereket olyan anyagokból készítik, melyek nem minősülnek kábítószernek, így a hatósági fellépés ezek ellen szinte lehetetlen.

Összefoglalva a jelzőrendszeri tagok által is megjelölt, s a Szolgálat munkatapasztalata alapján is azonosítható, veszélyeztetettséget előidéző okokat, körülményeket a gondozásban lévő ügyfelek esetében a legfontosabbak:

- anyagi problémák (alacsony foglalkoztatottság, tartós (rögzült) inaktivitás, alacsony szintű munkajövedelem, szociális ellátásokhoz való alacsony hozzáférés),
- szülők alacsony iskolázottsága (8 általános vagy annál kevesebb befejezett iskolai osztály),
- rossz lakhatási körülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, leromlott állag, gettósodott városrészek, rendezetlen lakhatási viszonyok, hulladékfelhalmozás),
- életviteli problémák (szerveneybetegségek, egyéb devianciák, generációkon átívelő szocializációs zavarok, szegénykultúra)
- családi problémák (párkapcsolati problémák, konfliktusok, kapcsolati erőszak), kiemelendő a fiatalkorúak korán létesített életvitelszerű együttélése, korai gyermekvállalás,
- egészségügyi problémák (diagnosztizálatlan és kezeletlen krónikus megbetegedések, szervbetegségekből fakadó egészségkárosodások, mentálhigiénés és pszichiátriai problémák, rendezetlen társadalombiztosítási jogviszonyból fakadó hátrányok, elhanyagolásból fakadó egészségkárosodások).

4.2. A gondozásban lévők száma

A magas lakosság és gyerekszám önmagában magasabb esetszámot generál, a járási adatokat tekintve Lajosmizse esetszáma hozzávetőlegesen a lakosságsszámmal és a területi gyermeksszámmal arányos. Önmagában a magasabb jelzésszám nem mutat összefüggést a település alapvető demográfiai folyamataival, ezért más magyarázó tényezőket is figyelembe kell venni. Ezek közé tartozik a településen jelentős lakosságsszámú szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület - a jelzőrendszeri tevékenység és a családok gondozása jelentős részben erre a területre koncentrálódik.

Tapasztalataink szerint hatékonyabb jelzőrendszeri munka is az esetszámok jelentős emelkedését eredményezi. Ha a problémákkal korábbi stádiumban találkozunk, lehetőség nyílik a tervezhető, hosszú távon kíséret biztosító együttműködést a családokkal, szükség esetén pedig a hatósági intézkedés valamely formája felé továbblépést.

Adataink szerint a védelembe vétel alapvetően tartós, jó esetben is csak az alapellátás szintjéig történik visszalépés, amit sokszor újbóli védelembe vétel követ, ez pedig az esetszámok emelkedése irányában hat. A Szolgálatunk gondozásából való kikerülés sokszor csak a család elköltözésével vagy a nagykorúság elérésével (illetve a tankötelezettség lejártával) történik meg.

5. Pénzügyi-gazdasági adatok

A szociális alapszolgáltatás költségvetési törvény alapján biztosított állami támogatás bevétele 2018. évben 8.840.000 Ft volt.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kiadásainak döntő többségét (87%-kát) a személyi jellegű kiadások tették ki, ebben az előző évhez képest nem volt változás. A személyi kiadások tekintetében a garantált bérminimum összegének emelkedése a meghatározó, a szociális hozzájárulási adó csökkent, összességében a személyi kiadások emelkednek évről évre. Az illetmény és járulékai összesen 35.710.776 Ft-ot, a dologi kiadások 5.023.776 Ft-ot, a beruházások 209.797 Ft-ot tettek ki.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok és feladatok meghatározása

6.1. Együttműködés projektek keretein belül

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésében a 2018-2020 időszakban meghatározó a települési szinten működő, felzárkózás esélyét nyújtó pályázatok lebonyolítása:

- A TOP 5.2.1-15 BK1 „*Szegregált területen élő társadalmi együttműködést erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizse*” című pályázat keretein belül a szegregátum területét érintő komplex felzárkózási program kerül megvalósításra, melynek lebonyolítója az Intézmény. A programok szervesen kapcsolódnak a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységéhez, kiegészítve azt speciális, célcsoport igényeihez igazodó programelemekkel, tevékenységekkel.
- TOP-4.3.1-15 „*Leromlott városi területek rehabilitációja*” című pályázat lebonyolítója Lajosmizse Város Önkormányzata. Intézményünk projektje keretében a szegregált területen található szociális bérlakások felújításához kapcsolódó szociális szakmai feladatokat látjuk el, illetve a felújítandó közösségi házban további projekt-programokat kívánunk megvalósítani.
- A EFOP 1.3.4-16-2017-00056 „*Közös értékeink sokszínű társadalom - Roma Kulturális Összetartozás*” című pályázat lebonyolítója a Romano Chachipe Lajosmizse Egyesület. A program a hátrányos helyzetű személyeket érintő elemeiben Intézményünk szoros együttműködésre törekszik.
- A TOP-5.1.1-15-BK1-2016-00001 „*Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési együttműködés*” című pályázat keretein belül a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal az alacsony foglalkoztatási helyzet javítására képzési programokat és foglalkoztatást támogató tevékenységeket működtet, melyben Intézményünk együttműködik.

6.2. Jelzőrendszerrel kapcsolatos feladatok

A hatékony és eredményes feladatellátáshoz elengedhetetlen a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, a közös munka további fejlesztése, a stratégiák egyeztetése. A jelzések emelkedő száma miatt továbbra is a jelzőrendszeri munka hatékonyabbá tételét, a **prevenatív kockázat-felderítést** helyezük a szakmai munka fókuszába.

A korai szakaszban feltárt veszélyeztető tényezők kezelése potenciálisan a későbbi, komolyabb beavatkozást igénylő problémák kialakulásának kockázatát csökkenti. Nagy hangsúlyt fektetünk a veszélyeztetettségi tényezők mélyebb megismerésére, a mögöttük álló folyamatok hatékonyabb kezelésére.

Az időskorúak és más veszélyeztetett célcsoportok problémáinak észlelő- és jelzőrendszerét jelentősen fejleszteni kívánjuk, ebben előrelépést jelent a településen működő tanyagondnoki szolgálat, melynek tapasztalatait összegezve folytatjuk a szolgáltatás fejlesztését.

A szakmaközi megbeszélések alkalmával az aktuális problémák működésén túl hangsúlyt helyezünk arra, hogy a jelzőrendszeri tagok egymás működését jobban megismerjék, illetve tematikusan előadókat kérünk fel, hogy a jelzőrendszer működéséhez szükséges ismereteket bővítsük.

6.3. Egyéb célkitűzések

Kiemelt feladatnak tekintjük a **fiatalkorú várandósság terjedésének megakadályozását**. A feladathoz szükséges a veszélyeztetett célcsoportok felmérése, a felvilágosító tevékenység „újragondolása” a szülők és a fiatalok körében, a fogamzásgátlás lehetőségeinek átgondolása, szűrővizsgálatok megszervezése a célcsoport számára. A feladat a célcsoporttal dolgozó szakemberek (szociális munkás, gyermekorvos, védőnő, nőgyógyász, stb.) intenzív együttműködését igényli.

Másik kiemelt téma a **szerhasználattal kapcsolatos jelenségek** megismerése és hatásos intézkedések kidolgozása. E téren is szükséges a részletes helyzetfelmérés, a kockázati tényezők felderítése. Szükséges az ismeretek bővítése, megvitatása, szakmaközi egyeztetéseken ezek egyeztetése. Lehetséges kiindulási alapnak tekintjük a „tenni akaró szülők” bevonását, erre épülve közösségi akciók kidolgozását, mely a szerhasználat személyi és környezeti tényezőit is érinti.

A jelzésekben elfoglalt kiemelkedő szerepe és a hosszú távú negatív hatások miatt kiemelt célnak tekinthető az **iskolai lemorzsolódás** kezelése. E tekintetben a kockázati tényezők azonosítása fontos, a tankötelezettséget mulasztó diákok körében pontos felmérésük szükséges. Reményeink szerint 2019 folyamán az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység településünkön is elérhető lesz, a lemorzsolódás tekintetében fontos együttműködő partnerünknek tekintjük az iskolában dolgozó szociális szakembert.

Átgondolásra érdemes a szakmai erőforrások bővítése **önkéntesek** bevonásával, illetve a hátrányos helyzetű csoportokban referenciaként működő kortárs segítő bevonásával.

7. Zárszó

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel szorosan együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, érdekeik védelme, szükségleteik biztosítása érdekében. Ezen tevékenységet a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhöz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV

2019

Lajosmizse Város Önkormányzata
Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális
Intézményének Helyi Jelzőrendszeri
Intézkedési Terve Lajosmizse és Felsőlajos
települések vonatkozásában

Tartalomjegyzék

I.	JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE	33
II.	JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI	33
III.	2018. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE	35
IV.	JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA	38
V.	2019. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK	38
VI.	MELLÉKLET	8

I. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (1) k) pontja alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően, minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatást nyújt az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához, illetve összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

II. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI

A jelzőrendszeri tagok beszámolóinak tanulságai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- A beszámolókat a jelzőrendszeri tagoktól formailag egységesen kértük, ez javította az adatszolgáltatás minőségét, de egyes esetekben továbbra is csak felszínes tájékoztatást kapunk.
- A nem kellő hatékonyságú együttműködésről 1 esetben kaptunk jelzést, ez a gyermekorvost érintette és a hiányzások visszaszorítására irányult.

A jelzőrendszeri beszámolóknak megjelölt kiemelkedő problémák részben a korábbi évekkel azonosak voltak:

- Iskolai hiányzások, melyek vizsgálata gyakran további veszélyeztető tényezők felderítését eredményezik. Az iskolai hiányzások tekintetében a felső tagozatos gyermekek között emelkedő tendencia mutatkozik, a 9-10. osztályos fiatalok között kiugróan magas a jelzések száma.
- Elhanyagolás, ápolatlanság, személyi higiénia hiányosságai, iskolai felszerelés hiányosságai.
- Szülői együttműködés elégtelensége, olykor teljes hiánya.
- A Romániából érkezők között a gondozatlan várandósság, iratok hiánya, szolgáltatások igénybeviteléhez szükséges feltételek hiánya.
- Szenvedélybetegség, szerhasználat a családban.
- Családon belüli konfliktusok, erőszak.

A 2018. évi tevékenységről szóló beszámolóban megjelenő új problémák:

- Kiskorúak várandóssága.

A jelzőrendszeri beszámolóban a veszélyeztető tényezők súlyosságának értékelésére kértük a tagokat, az 5 fokozatú skálán a legsúlyosabb veszélyeztető tényezőnek az alábbiakat értékelték:

- Szülők, család életviteli problémái
- Gyermekek elhanyagolása
- Kiskorúak drogfogyasztása
- Kiskorú gyermek várandóssága

A legkisebb problémának az alábbiakat jelölték meg

- Egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés
- Kilakoltatás veszélye
- Szülők betegsége, mely akadályozza a gyermek ellátását
- Gyermekek beilleszkedési nehézsége
- Gyermekek tartós betegsége, fogyatékosága

Az értékek alapján feltételezhető, hogy a magas pontszámú problémák erősen jelen vannak, illetve ezek kezelése fokozott terhelést jelent a jelzőrendszeri tagok intézményeire, szakembereire. Az alacsony pontszámúak esetében a kisebb előfordulási gyakoriság, illetve létező kezelési rutinok állhatnak a háttérben.

A jelzőrendszeri munka értékelése az éves szakmai tanácskozáson, 2019. február 20-án megtörtént, a tevékenység átfogó bemutatása az éves Gyermekvédelmi beszámolóban történik meg.

III. FEJEZET

2018. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE

A 2018. évi Intézkedési tervben foglalt intézkedések megvalósulása a probléma, a tervezett intézkedés és annak teljesülése vonatkozásában. Az Intézmény 2018. évi Intézkedési terve két alrészről állt össze, az első a projektek keretein, a második az intézményi feladatellátáson belül megvalósuló feladatokat, tevékenységeket, eseményeket tartalmazta.

Projekt feladatcsoport

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Részben teljesült, befejezés 2019-ben várható.
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanítás-mentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Pszichodráma Fiatalok eredményességi tréningje TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült. A pszichodráma ütemezés szerint 2018-ban megvalósult A fiatalok tréningje 2019-ben valósul meg.
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások) TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattá válás megelőzése	Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő program. TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.

12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Tematikus koordinációs megbeszélések, szakmai tanácskozások szervezése TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
13.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült, 2019-ben a program folytatódik.

Intézményi feladatcsoport

1.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Teljesült
2.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült
3.	Egészségvédelem. Fog és szájpolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
4.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
5.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült
6.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
7.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
8.	2017. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült
9.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom)
10.	Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata	Szakmai egyeztetések	Teljesült Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában is.
11.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók. Szemégyűjtés, Konténer kihelyezése Csótányirtás, rágcsálóirtás. Köztisztasági fórum.	Részben teljesült. (köztisztasági fórum, környezettisztasági akció)
12.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„Állásinfó” adatbázis működtetése. információs	Teljesült

		Információ nyújtása, önéletrajzok, motivációs levelek írása. Delegálás projekt felé	
13.	Időseket érintő ellátatlanság és veszély-helyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszer-ének fejlesztése Ügyintézés.	Teljesült
14.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” módszereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felülvizsgálata	Teljesült
15.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Teljesült 337 gyermekkel
16.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása	Tanya-gondnoki szolgálat működtetése	Teljesült 2018. augusztus 1-től

IV. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának növelésére az intézmény részéről a 2019. évben az alábbi intézkedéseket tervezzük:

- belső szabályozók folyamatos felülvizsgálata, módosítása a jogszabályok és szakmai szabályozókban foglaltak megvalósulása érdekében.
- a veszélyeztetettséggel kapcsolatos jelzések kockázatelemzése, az elemzés alapján a belső folyamatok optimalizációja, kritikus területeken intézkedési tervek létrehozása és megvalósítása révén,
- preventív jelleggel az első jelzés kapcsán kockázatelemzés végzése a jelzéssel érintett családok körében,
- a járási központ bevonása a szociális diagnózis elvégzése érdekében, hogy a család hatékonyabban férjen hozzá a szükséges szolgáltatásokhoz,
- jelzőrendszeri együttműködés elősegítésére a szakmai közeli megbeszéléseken tematikus előadások, tájékoztatók, fórumok megvalósítása.

V. FEJEZET

2019. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK

Az intézmény 2019. évi Intézkedési terve két alrészből áll össze, melyek projektek keretein és az intézményi feladatellátáson belül megvalósuló feladatokat, tevékenységeket, eseményeket tartalmaznak. Az egyes tevékenységek az 1. számú mellékletben kerülnek bontásra:

Lajosmizse, 2019. március 5.

Józsáné dr. Kiss Irén
Intézményvezető

MELLÉKLET

1. számú melléklet – 2019. évi célkitűzések

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	4 család (6 lakrész)	2019. július-október	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Felújítások sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	kb. 500 fő lakónépesség	2019. tavasz	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Fejlesztések sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	kb. 500 fő lakónépesség	2019. tavasz	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Felújítás sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	kb. 20 fő 18 év alatti személy	2019. tanév rendje szerint	pályázati forrás	Köznevelési, közművelődési intézmények	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló, kiállítás	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanítás-mentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor	40 fő (2x20 fő) 25%-ig célterületen kívüli bevonás	2019. július	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning	1 csoport	2019. szeptember	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Fiatalok eredményességi tréningje Pszicho-dráma	1 csoport	2019. szeptember	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	kb. 180 fő	2019 teljes év	pályázati forrás	teljes helyi intézményrendszer	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések	50 fő	2019 teljes év	pályázati forrás	képzési intézmények	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások)	kb. 180 fő	2019. október	pályázati forrás	EFOP 1.3.4.	jelenléti ív, szakmai beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattá válás megelőzése	Bűnmegelőzést, közbiztonság javítását elősegítő program.	Csoportok: szülők, óvodások, iskolások, pedagógusok egyéb szakemberek, idősek	2019 teljes év	pályázati forrás	rendőrség	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Szakmai megbeszélések szervezése	tematikusan érintett intézmények munkatársai	2019. 4 alkalom	pályázati forrás	helyi szervezetek TOP 5.1.1 TOP 5.1.2 EFOP 1.3.4.	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel
13.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók.	Szegregált terület lakossága.	2019. április és november	pályázati forrás	Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek Lakosság.	Számlák Jelenléti ív Fotó-dokumentáció	Közterületek hulladék-mentesítés Szelektív zsák használata	Adatgyűjtés és elemzés	Képviselő-testületi és bizottsági ülések. Szakmaközi megbeszélés
14.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése	kb. 180 fő	2019. április	pályázati forrás	-	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel
15.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Speciális mozgást igénylő óvodások.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Területi védőnők. Gyógytornász. Óvoda.	Védőnői nyilvántartás	1 óvodai csoport bevonása	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
16.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	1-2. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
17.	Egészségvédelem. Fog és szájpótlási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	3-4. osztályos tanulók.	Egészségügyi 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Fogorvosok. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
18.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	5. osztályos tanulók.	Egészségügyi 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők.	Védőnői nyilvántartás.	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
19.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	6. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
20.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	7. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október.	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. Iskola. RÉV.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
21.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	8. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október.	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők. MAZS Alapítvány. Iskola	Védőnői nyilvántartás	Korosztályos lányok.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
22.	2018. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	45 fő	2019.02.20	Intézményi erőforrások.	CsGySz Jelzőrendszeri tagok.	Jelenléti ív. Előadás prezentációk	Egységes jogalkalmazás.	Szakmai beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó
23.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Helyi jelzőrendszeri tagok 15 fő	6 alkalom	Intézményi erőforrások	Jelzőrendszeri felelős Jelzőrendszeri Tagok.	Jelenléti ív. Jegyzőkönyv.	Veszélyeztetettség észlelésének javulása. Folyamatos részvétel és kommunikáció.	Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Beszámoló
24.	Korai várandósság	Intézkedési terv kidolgozása	Érintett szakemberek	2019 teljes év	Intézményi erőforrások	CsGySz védőnők nőgyógyász pedagógus	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	Stratégia kidolgozása, megvalósítás megkezdése	beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó
25.	Szerhasználat	Intézkedési terv kidolgozása	Érintett szakemberek	2019 teljes év	Intézményi erőforrások	CsGySz védőnők pedagógus, addiktológus	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	Stratégia kidolgozása, megvalósítás megkezdése	beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
26.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„ <i>Állásinfo</i> ” információs adatbázis. Önéletrajzok, motivációs levelek írása.	Álláskeresők Inkatívak	2019 teljes év	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	CsGySz BKKM KH Foglalkoztatási Főosztály	CsGySz ügyvitel szerint	Min. 10 fő munkába állása.	Adatgyűjtés és elemzés	Intézményi közzététel szerint
27.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszer-ének fejlesztése Ügyintézés.	Időskorúak	2019 teljes év	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	CsGySz Gondozási részleg Háziorvosok. Köz-szolgáltatók	Gondozási naplók	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
28.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” mód-szereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felül-vizsgálata	Krizishelyzetben lévő személyek, családok	2019 teljes év, kiemelten a téli időszak	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások	CsGySz Gondozási részleg	Adománykezelési dokumentáció	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
29.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Hátrányos helyzetű családok gyermekei.	2018. december 13.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások	CsGySz Civil szervezetek Lakossági partnerek	Névsor. Fotók.	300 gyermek	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
30.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáférése javítása	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	400 fős lehatárolt területen	Folyamatosan	Állami finanszírozás	Tanyagondnok	Jogszabály szerinti dokumentáció	Folyamatos működés	Szakmai beszámoló	Intézményi közzététel szerint

3.ba) A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok - A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységről:

Készítették: Kocsis Györgyné óvodavezető,

Heczendorferné Deák Ágnes gyermekvédelmi felelős

1. A GYERMEKI JOGOK ÉRVÉNYESÜLÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA A JOGSZABÁLYOK TÜKRÉBEN

A gyermek védelme és a gyermeki jogok hazai védelme szempontjából meghatározó jelentőségű **Magyarország Alaptörvénye.**

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése szerint: Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A XVI. Cikk (1) bekezdése szerint: (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

Ennek megfelelően elsősorban a gyermek szülei, családja, azt követően az állam és végül a társadalom köteles biztosítani a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (Gyvt.) meghatározza:

- A gyermekek és szüleik alapvető jogait és kötelezettségeit, e jogok védelmét,
- A gyermekek védelmének rendszerét – ellátásokat és hatósági intézkedéseket,
- Az állami és önkormányzati gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat,
- A gyermekvédelmi és a gyámügyi igazgatás szervezetét és főbb szabályait,
- Az adatvédelmi rendelkezéseket.

A Gyvt.-t az egymásra épülő gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás jellemzi, mely a családi nevelés elsődlegességét tartja szem előtt.

A Gyvt. Végrehajtására szolgáló jogszabályok határozzák meg a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények, valamint a gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében az ellátórendszerben dolgozó szakemberek konkrét feladatait is, elsősorban a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Gyer.) – kiegészülve szabályozza a gyermek veszélyeztetettségét megelőzni, megakadályozni, illetve kezelni hivatott intézményi rendszer működését és az ennek során felmerülő feladatait.

A Gyvt. II. fejezete a Gyermeki jogokat és szülői jogokat és kötelezettségeket tartalmazza a gyermekek védelmében.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak együttműködése, az óvoda szerepe

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt köznevelési intézmények részéről a közreműködő természetes és jogi személyek azok, akik a család és a szűkebb lakóhelyi, munkahelyi közösségek mellett a legnagyobb rálátással rendelkeznek egy gyermek és a családja helyzetéről.

Az óvoda tekintetében nagyon fontos a tudatosítás, hogy mindenki saját hatáskörében felelős a rá bízott gyermekek védelméért.

A 2011 évi CXCV. törvény a köznevelésről 8 § (1)-(2) bekezdése szabályozza, a gyermek óvodai nevelésben való részvételét, (3) bekezdése a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladathoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti 50 óra időkeretet tartalmazza.

A gyermekkel foglalkozó dolgozók fontos szereplővé válhatnak egy-egy konkrét esetben, hiszen ha többször, nagyobb intenzitással kell foglalkozniuk egy családdal, akkor ott feltételezhetően a „szokásosnál” nagyobb probléma lehet.

Az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének folyamata:

- **Megelőzés** – kellő körültekintéssel a gyermek/család segítése.
- **Gyanú esetén jelzés** – nagyon fontos lépés, a jelzéstevőnek nem kell mérlegelni, hogy milyen súlyú a veszélyeztetettség.
- **Cselekvés** – problémák feltárása: a **család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó** feltárja a problémát, azokra megoldásokat dolgoz ki. Indokolt esetben kezdeményezi a hatósági intézkedéseket. A család- és gyermekjóléti szolgálat megoldási javaslatait cselekvési tervben rögzíti határidők megadásával, ebbe bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik érintettek az adott gyermek ügyében.
- **Visszajelzés az intézkedésekről** a jelzőrendszer aktivált tagjainak – az összes információ birtokában itt mérik fel a veszélyeztetettség mértékét.
- **Után követés** – szükség esetén gyermekvédelmi intézkedés fenntartása, meghosszabbítása vagy megszüntetése.

A jelzés célja, hogy felhívja a figyelmet a gyermek körül adódó nem megfelelő körülményekre (elhanyagolás, bántalmazás, nem megfelelő nevelés)

A megelőző intézkedés célja, hogy mérsékelje a gyermeket ért káros családi hatásokat.

Amennyiben hosszan elhúzódó, ismétlődő vagy súlyosabb problémáról van szó, akkor szélesebb körű beavatkozásra van szükség. Ennek jeleit a gyermekkel napi kapcsolatban állók észlelhetik. Együtt kell működniük a gyermekjóléti intézmények és szolgáltatók szereplőivel. Minden munkatársnak elengedhetetlen szerepe van a jelzőrendszer hatékony működésében.

Adatkezelés, titoktartási kötelezettség alóli mentesség

Legjellemzőbb dilemma az óvodapedagógusoknál és minden óvodai dolgozónál, hogy mekkora védelmet vagy éppen akadályt jelentenek az adatvédelmi szempontok és az ebből fakadó titoktartási kötelezettség.

A Gyvt. 135-136/B §-a alapján a jelzőrendszeri tagoknak az adatkezelésre, *beleértve a törvényben meghatározott szervnek, hatóságnak való továbbítást*, kifejezetten felhatalmazást adnak. 2014. március 15-étől lényeges szabályozást vezettek be a Gyvt. 17. § (2a.) és a 130/A § (2) bekezdése értelmében. **Az új szabályozással a cél a jelzőrendszer hatékonyabb működése és a jelzést adók védelme volt.** A gyakorlati tapasztalatok azt mutatták, hogy a jelzés sokszor a család retorziójától való félelem miatt maradt el.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekvédelem olyan tevékenységek és intézmények együttese, amelyek a gyermeki jogok védelmét, a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, családban történő nevelését, a veszélyeztetettség megelőzését, illetve megszűnését és a már kiemelt gyermeknek a családba történő visszahelyezését célozza.

Ez azt jelenti, hogy minden gyermekre kiterjed, a teljes óvodai életet áthatja, állandóan jelen van. Az intézményen belül **a gyermekvédelem célja:**

- Elsődleges a felmérés, a problémahelyzet regisztrálása, a prevenció;
- Az ellátott speciális szükségletű gyermekcsoport sajátos, komplex

problémarendszerének felismerése és kezelése;

- A fogyatékoság tényének feldolgozásában segítségnyújtás a családnak;
- Együttműködés a gyermek problémájának megoldásában segítő más szakemberekkel a gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében.

2. GYERMEKLETSZÁM ADATOK A MESERÉT LAJOSMIZSEI NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODÁBAN

Székhely intézmény és tagintézmény óvodai férőhelyeinek száma a 2017/2018-as nevelési évben illetve a 2018/2019-es nevelési évben: 441 fő

▪ Székhely intézmény	275 fő
▪ Rákóczi utcai tagintézmény	50 fő
▪ Szent Lajos utcai tagintézmény	66 fő
▪ Felsőlajosi tagintézmény	50 fő
▪ Bölcsődei intézményegység	26 fő

Óvodai gyermeklétszám adatok Lajosmizse vonatkozásában férőhelyek száma: 391 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2017/2018.	392	16	70	5
2018/2019.	406	16	68	1

Székhely Óvoda (Lajosmizse, Attila u. 6.) férőhelyek száma: 275 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2017/2018.	274	11	49	3
2018/2019.	284	11	47	1

Rákóczi utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Rákóczi u. 30.) férőhelyek száma: 50 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2017/2018.	51	2	9	0
2018/2019.	50	2	5	0

Szent Lajos utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.) férőhelyek száma: 66 fő

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2017/2018.	67	3	12	2
2018/2019.	72	3	16	0

2018. december 31-ig a székhely és óvodai tagintézményekbe 4 fő kisgyermek érkezett.

2019. január 01.-től – 2019. március. 7 gyermek iratkozott be óvodánkba.

Szakértői Bizottság és a Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek

A Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek száma 2017/2018-as nevelési évben 42 fő volt, ebből 36 fő BTMN besorolást kapott, illetve Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma 15 fő, ebből SNI státuszt 15 fő kapott.

A Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek száma 2018/2019-es nevelési év március hónapig 38 fő, ebből BTMN besorolást kapott 32 fő, illetve Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma 17 fő, ebből SNI gyermek 17 fő.

Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2017-es októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	80 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	10 fő
Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	12 fő
MINDÖSSZESEN	102 fő

2018-as októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	75 fő
Meserét Óvoda Rákóczi u. Tagintézmény (Rákóczi u. 30.)	9 fő
Meserét Óvoda Szent L. u. Tagintézmény (Szent L. u. 19.)	18 fő
MINDÖSSZESEN	102 fő

3. A VESZÉLYEZTETETTSÉG ÉS A HÁTRÁNYOS HELYZET KIALAKULÁSÁNAK OKAI, GYERMEKVÉDELMI MUNKA CÉLJA

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A preventív gyermekvédelem legfontosabb intézménye az óvoda. Fontos feladata az óvodának az egyenlő hozzáférés biztosítása. A gyermekek életük jelentős részét itt töltik, így fejlődésük minden hiányossága, zavara megjelenik az intézményben.

Gyvt. 67/A. § (1) a., b., c., Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll;

a.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról-önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33 §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c.) A gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Gyvt. 67/A. (2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a.) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentiekben felsorolt (1) a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b.) a nevelésbe vett gyermek,

c.) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának okai:

- munkanélküliség
- alkoholizmus
- szülői inkompetencia
- szülői agresszió

- alul iskolázottság
- pszichés és fiziológiai elhanyagolás mind a szülő, mind a gyermek esetében.

Az elsődleges jelző probléma esetén az *óvodai* gyermekvédelmi felelős felé az óvodapedagógus. A gyermekvédelmi munka elsődleges koordinátora az *óvodai* gyermekvédelmi felelős.

A veszélyeztetettség leggyakoribb tünetei a gyermekeknél:

- kommunikációs zavarok
- érzelmi-, értelmi lemaradás
- súlyos magatartás zavarok
- fáradékonyság
- mozgáskoordinációs problémák
- testi elhanyagolás
- alultápláltság
- érzelmi disszonanciák
- túlfokozott agresszió
- zárkózottság
- a közösségben való élés képtelensége.

A gyermekvédelmi munka céljai

- Általános prevenciók tevékenységei az intézményt körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, felzárkóztatása.
- A veszélyeztetett gyermekek feltárása, típusának mérlegelése, ez alapján, pedig a további teendők kidolgozása.
- Problémák feltárása, kezelése, megoldásokra való törekvés a gyermeki jogok érvényesítésének érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi- lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodapedagógusok feladatai:

- A prevenciók program keretein belül a gyermeki-szülői jogok megismerttetése, illetve érvényesítése az óvodában.
- A családok helyzetének tapintatos feltárása.
- Bizalommal teli kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezet kialakítása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermekek szüleivel.
- A támogató, segítő szervezetekkel és intézményekkel az *óvodai* gyermekvédelmi felelősöm keresztül tervszerű, folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.
- Gyors, pontos, szakszerű ügyintézés; szükség esetén külső segítség biztosítása.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy az intézményvezetővel együtt.

2018 szeptemberétől óvodai szociális segítséget végző szociális szakemberek kezdték meg munkájukat a Család- és Gyermekjóléti Központban. Napi gyermekvédelmi feladatok ellátását, összehangolását, végzik, előreláthatólag intézményünkben a következő nevelési évben várható a szociális szakember.

Óvodai gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Képviseli az intézményben a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat
- Szervezi, irányítja és elősegíti a gyermekvédelmi feladatokat
- Feladata a családdal pedagógussal együtt működve, hogy kiküszöbölje, a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket testi, lelki, erkölcsi károsodástól
- Feljegyezi a nyilvántartásban a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét, ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzi
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel és megszüntetés okait
- Segíti az óvónőket a gyermekeknél felmerülő problémák megoldásában
- Szükség esetén családlátogatásokat végez az óvónőkkel együtt
- Javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- Havonta részt vesz a *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* által szervezett esetmegbeszélő értekezleteken

Általános szervezési feladatok

- A hátrányos, halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett gyermekek óvodai felvételének megszervezése, előzetes környezettanulmány elkészítése.
- A gyermekek rendszeres óvodába járásának ellenőrzése.
- A nevelőtestület, a gyermekvédelmi felelős feladatainak megjelölése.
- Családlátogatások alkalmával meggyőződés a hiányzások okairól, ezek megszüntetése.
- Szülők fokozottabb ösztönzése az óvodai szülői értekezleteken, rendezvényeken való részvételen.
- A szülők segítése az eredményesebb szülői szerep betöltéséhez.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, fokozottabb együttműködés kialakítása a nevelőmunkában.
- A veszélyeztetett, hátrányos-, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának szem előtt tartása minden csoportban.
- Együttműködés a *Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal*, Védőnői Szolgálattal.
- Egyéni tehetséggondozás.
- Javaslat a védelembe vételre.

Tevékenységszervezési formáink

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás
- Nyílt nap
- Közös kirándulások szervezése
- Fejlesztő, felzárkóztató programok (logopédia, fejlesztőpedagógia, PEK torna, alapozó mozgásterápia)

Társszerveink, melyek a gyermekvédelem hatékony működését segítik elő:

Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága Családtámogató Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Központ

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Gyámhivatal

Fekete István Sportiskolai Általános Iskola

Védőnői Szolgálat

Gyermekorvosok

4. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT FELÉ TETT JELZÉSEK, ESETMEGBESZÉLÉSEK

Felmerülő eseteink:

- *szülői együttműködés hiánya /1 eset/:*

A szülő nem érdeklődik gyermeke óvodai előmeneteléről. Nem vesz részt a szülői értekezleteken, a felajánlott fogadóórákon. Az Anyák napi ünnepségen sem volt ott, és a kisgyermeket sem vitte vissza erre a programra.

- *rendszeretlen óvodába járás /13 eset/:*

A gyermekek- bár hiányzásuk igazolt- nagyon sokat hiányoznak az óvodai nevelésből. A szülők az igazolásokat késve, sok esetben hiányosan, többszöri felszólítás után hozzák. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása az óvodai nevelés fontosságára, jelzés a Gyermejjóléti Szolgálat felé.

- *gyermek veszélyeztetése /1 eset/:*

A kisfiú fültől- fülig húzódó sebbel érkezett reggel az óvodába. Az édesanya elmondása szerint függöny zsinórba akadt fenn.

Megtett intézkedések: a gyermek házi orvosának felkeresése, szakvélemény kérése, jelzés a Gyermejjóléti Szolgálat felé.

Esetkonferencián 16 alkalommal vettünk részt:

- 1 esetkonferencia témája: az édesapa szenvedélybetegsége miatt lehetetlen, hogy a szülők közösen neveljék a gyermekeiket. Az édesanya benyújtotta a válókeresetet, az apa agressziója miatt többször kért segítséget a rendőrségtől, és rendeltek el távortartást.
- 2. esetkonferencia témája: a szülők elhidegültek egymástól, de mindketten maguknak szeretnék kérni közös gyermekük felügyeleti jogát.
- 3. esetkonferencia témája: az édesanya várandóssága a 26. hét után derült csak ki, addig gondozatlan volt a terhesség. A három gyermekkel problémák vannak az óvodában, és az iskolában is. az óvodáskorú kisfiú még nem beszél, és nem szobatiszta.
- 4. esetkonferencia témája: védelembe vételi felülvizsgálatot előzött meg a konferencia. Az óvodáskorú kislánnyal nincs probléma, rendszeresen jár az óvodába, édesanya érdeklődik, nincs igazolatlan hiányzása.
- 5. esetkonferencia témája: a kisfiú rendkívül sovány, nagyon sokszor érkezik az óvodába kialvatlanul.
- 11 esetkonferencia témája: a gyermekek hiányzása miatt.

A Család-, és gyermejjóléti Szolgálat kérésére 12 alkalommal készítettünk el kisgyermekről pedagógiai véleményt.

6 alkalommal küldtünk ki felhívást rendszeres óvodába járásra.

1 esetben került egy család krízis ellátásba.

8 alkalommal kellett gyámhivatali felszólítást kiküldeni 5 napot meghaladó hiányzás miatt.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

Az óvodai nevelő-oktató munkát nagyban segítené egy fő pszichológus, aki pszichés zavarokkal küzdő gyermekek rendszeres kezelését biztosítaná. Továbbra is kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a Szülői értekezletekre védő néniket, gyermekorvost hívunk, aki tájékoztatást tart a szülőknek az egészséges életmódról, a betegségek megelőzéséről.

Az OVI-ZSARU program bevezetése a középső és nagycsoportokban.

6. INTÉZMÉNYÜNK KÜLÖNBÖZŐ SZABADIDŐS PROGRAMOKKAL igyekszik az óvodai nevelést vonzóvá tenni.

- Zene ovi
- Néptánc
- Ügyes kezek
- Apróka-ugróka
- Mozgásfejlesztő torna
- Hitoktatás (katolikus, református)
- Origami

Óvodáinkban minden nevelési évben megrendezésre kerülnek a „Jeles zöld napok”, Húsvét, Gyermeknap, Mikulás és a Karácsony szülőkkel közös program keretében.

EFOP-3.1.3 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása kiemelt projekt az Esélyteremtő óvoda pályázat keretében lehetőség kaptunk 30 hónapon keresztül konzulens tanácsadó segíti az óvodapedagógusok munkáját, valamint a Kecskemét, Nyárlőrinc, Izsák óvodáival havi egy alkalommal közös szakmai napok szervezésére nyílik lehetőség. A 2018-2019-es nevelési évben a pályázat segítségével mozgásfejlesztő eszközökkel bővült az intézmény eszköztára.

7. BŰNMEGELŐZÉS

Az óvodában fontos nevelési terület az egészségvédelem és a prevenció. A testi és lelki egészségre kiemelt figyelmet fordítunk. A testi- lelki egészség megőrzésére, az egészséges életmódra. Pedagógiai programunk tartalmazza az egészségfejlesztési programot, melynek célja, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki egészségét hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységben. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink: egészséges táplálkozás, egészséges táplálkozási szokások megerősítése. Napi szinten gyümölcs biztosítása. A táplálék allergiás gyermeknek speciális étrend biztosítása. Mindennapos mozgás, változatos mozgáslehetőségek biztosítása. Nagy figyelmet fordítunk a prevenció tornagyakorlatok alkalmazására. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, dohányzás megelőzési program alkalmazása.

A testi és lelki bántalmazás megelőzése, időben történő jelzése a Lajosmizsei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Intézményünkben az óvodás korú gyermekek bűnmegelőzési programját, az Ovi-Zsaru programot alkalmazzuk.

Az óvodáskorú gyermekek fokozottan ki vannak téve kisebb-nagyobb baleseteknek. Életkori sajátossága a játékoság és kíváncsiság, de még nincs elég tapasztalata, így sokszor nem ismeri fel a veszélyt sem, és nem is tud megfelelően viselkedni. Ennek a programnak a célja a gyermekek védelme – gyermekek sérelmére elkövetett – bűnözéssel szemben.

Főként a nagycsoportos korosztály számára kidolgozott bűn- és balesetmegelőzési témájú program célja a gyermekek áldozattá válásának megelőzése, biztonságérzetük erősítése, és annak elősegítése, hogy szükség esetén tudjanak és merjenek segítséget kérni a rendőrtől.

Saját érdekükben életkori sajátosságaiknak megfelelő módon kell őket felkészíteni, tájékoztatni a biztonságos és helyes viselkedésformákat illetően.

Az óvodai foglalkozásokon és az otthoni feladatokon keresztül szerepet vállal benne, az egyenruhás rendőr, az óvodás, az óvodapedagógus, a szülő, akár a nagyobb testvér, nagyszülő is.

A program több modulból áll, mely a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve mesékre, történetekre, szerepjátszásra épül. Az első foglalkozás egyenruhás rendőr közreműködésével, a témák feldolgozását segítő kesztyűbábok megszemélyesítésével (Rendőrr Robi, Rosszcsont Ricsi) bemutatásával és átadásával történik. A további foglalkozásokat a programban résztvevő csoportok pedagógusai tartják meg a velük történt módszertani konzultációt követően, a rendőrség által biztosított oktatási egységcsomag segítségével.

A program témakörei

- Ismerkedés szabályai (ki az idegen számunkra, mit mondhatunk el idegen embernek magamról és a családomról).
- Szabályok, utasítások betartásának fontossága (kinek az utasításait tartjuk be, kinek fogadjunk szót s miért).
- Idegen személlyel történő találkozás, kapcsolat, ajándékelfogadás szabályai (utcán, játszótéren, idegen lakásban).
- Egyedüli otthontartózkodás szabályai (telefonálás, idegen beengedése a lakásba).
- Veszélyes eszközök, nem játékszerek (háztartási eszközök, szűrő-vágó eszközök használata, testi épség megóvása).
- Közlekedés szabályai (gyalog, kerékpárral, utasként gépkocsiban).

A témakörök feldolgozása nemcsak az óvodában történik. Mind a hat játékos foglalkozás után egy-egy feladatlapot, vagy színezőt visznek haza a gyerekek, melyet otthon a szülővel közösen oldanak meg.

Az előző nevelési évben két nagycsoportban nyílt alkalom a program bevezetésére.

A 2018-2019. nevelési évben a programot a Lajosmizsei Család- és Gyermejkölési Szolgálat segítségével, pályázati keret segítségével szeretnénk megvalósítani.

ÖSSZEGZÉS

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését. A preventív gyermekvédelem egyik legfontosabb intézménye az óvoda. A gyermeki jogok védelme minden jogi személy kötelessége, aki a gyermekek nevelésével, oktatásával foglalkozik.

„Gondolj a múltra, ha számadást végzel,
a jelenre, ha örömd van,
a jövőre mindenben, amit cselekszel.”
(Joubert)

3.bb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette: Hajdú Zoltánné Bölcsődei Intézményegység-vezető)

Törvényi szabályozók és a bölcsőde gyermeklétszáma:

A bölcsőde a személyes gondoskodás keretébe tartozó, gyermekjóléti alapellátások egyike. A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából való kiemelésének megelőzéséhez.

A bölcsődék működését, a gyermekvédelmi feladatok ellátását a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg.

Bölcsődénkben 3 éven aluli gyermekek nevelése, gondozása történik. A férőhelyszám összesen 26 fő, a bölcsőde egy gondozási egységgel, azon belül két csoporttal működik. Az egyik csoportban 14 fő, 2 éven felüli gyermek ellátása, míg a másik csoportban 12 fő, két éven aluli gyermek nevelése, gondozása folyik.

Szakmai munka:

A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő munkája, tevékenysége igen sokrétű. Feladata a gyermekek sajátos igényeit figyelembe véve, a nevelés-gondozás egysége, a gyermek személyes adminisztrációjának vezetése, a folyamatos napirend betartása. A gyermekek számára biztosítjuk a koruknak és fejlődésüknek megfelelő, fejlesztő, esztétikus játékokat, a tiszta és higiénikus környezetet, a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört, a biztonságot nyújtó, állandó „saját” kisgyermeknevelőt, amelyek elengedhetetlen feltételei az egészséges érzelmi és

szociális fejlődésnek. A kisgyermekkorban kapott ingereknek meghatározó szerepük van a gyermek egész életének alakulásában.

Bölcsődéni nyújtotta szolgáltatások:

- A gyermekek szakszerű nevelése, gondozása.
- Jól összeállított napirend, mely elősegíti az aktív játéktevékenységet, az időjárástól függően a csoportokban illetve a szabadban.
- Kellő mozgáslehetőség biztosítása.
- A gyermekek szókincsének gyarapítása, a helyes beszéd elsajátítása és annak gyakorlása (ének, mondóka, vers, mese, beszélgetés)
- Segítség nyújtás a helyes szokások, szabályok elsajátítása terén, az önállósodási folyamatok „én tudat” kialakulásában.
- A bölcsődei étrend hozzájárul a gyermekek egészséges fejlődéséhez.
- Heti rendszerességgel orvosi ellenőrzés, szükség szerint ellátás, illetve orvosi tanácsadás.
- Prevenció jelleggel egészségnevelés, szülői tanácsadás előadásokkal.
- Havi rendszerességgel családi programok szervezése.

Bölcsődei nevelés, gondozás gyermekvédelmi feladatai

A bölcsődei szakember, bár a jogszabály külön nem nevesíti meg, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. Saját tevékenységében köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén.

A bölcsődei szakember:

- közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- hozzájárul bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben levő gyermek felzárkóztatásához,
- észre kell vennie, ha a gyermek fejlődése látszólag indokolatlanul lelassul, megtorpan, fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra,
- jeleznie kell, ha a bölcsődei nevelés-gondozás eszközeivel nem tud hatékonyan segítséget nyújtani.

A bölcsődei szakember jelzéssel köteles élni:

- Amikor a gyermek veszélyeztettségének gyanúja felmerül.
- Amikor a gyermek veszélyeztettségének mértéke nem megállítható.
- Amikor az észlelt probléma a bölcsődei szakmai eszközökkel nem kezelhető.
- Amikor azonnali intézkedésre van szükség.

Prevenció - Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása, Bűnmegelőzés

Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta kell biztosítani a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőn tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat. Tehát már a bölcsődében is fontos az egészségvédelem és a prevenció, és az ezzel kapcsolatos szokások kialakítása, melynek ebben az életkorban alapozó jelentősége van.

A lelki egészség zavarai hozzájárulhatnak, hogy a gyerekek veszélyeztetetté váljanak mind bűnelkövetés, mind az áldozattá válás szempontjából, ezért különösen fontos a prevenció kisgyermekkorban is. A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja.

Az intézményben ellátott gyermekekről csak a szülők, törvényes képviselők, illetve a hivatalos szervek kaphatnak felvilágosítást. Továbbá a gyermekek és családjuk elérhetőségeiről információt nem adunk ki. A részünkre átadott adatokat csakis arra a célra használjuk fel, amire azt rendelkezésünkre bocsátották (például statisztikához, intézményi nyilvántartáshoz). Ezeket az adatokat más célra történő felhasználás céljából soha semmilyen körülmények között senkinek nem adjuk tovább, azokat minden elvárható módszerrel védjük attól, hogy azok részben vagy egészben illetéktelen kezekbe kerüljenek.

Veszélyeztető tényezők

A korábbi évekhez képest azt tapasztalom, hogy nő, a nehezebb körülmények között élő családok száma, annak ellenére, hogy a bölcsődébe olyan családok gyermekei kerülnek felvételre, akik munkahellyel rendelkeznek, keresőtevékenységet folytatnak.

A Gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma kiugróan nem változott a vizsgált években, jellemzően 2-3 fő. (1. táblázat)

1. táblázat: Gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszámának alakulása

Gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszáma	
Év	Fő
2014	2
2015	5
2016	3
2017	2
2018	1

A hátrányos helyzetben lévő családok száma viszont nőtt a korábbi évekhez képest. Míg 2014-ben és 2015-ben nem került bölcsődei felvételre hátrányos helyzetben lévő gyermek, a 2018-as évben viszont 5 fő gyermeknek igényelték a bölcsődei ellátást. (2. táblázat)

2. táblázat: Hátrányos helyzetben lévő gyermekek száma

Hátrányos helyzetű gyermek k létszáma	
Év	Fő
2014	0
2015	0
2016	1
2017	1
2018	5

A nagycsaládban élő gyermekek száma sem változott jelentősen, az elemzett években átlagosan 3- 4 fő gyermek bölcsődei ellátása történt. (3. táblázat)

2. táblázat: Nagycsaládban élő gyermekek létszáma

Nagycsaládban élő gyermek k létszáma	
Év	Fő
2014	2
2015	4
2016	3
2017	4
2018	5

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetben lévő és a nagycsaládban nevelkedő gyermekek szülei/törvényes képviselői mentesülnek a gondozási díj befizetése alól, valamint ingyenesen vehetik igénybe a bölcsődei gyermekétkeztetést. Ezek a kedvezmények enyhítenek a családok mindennapos terhein.

Bölcsődénkben a felvétel során előnyben részesítjük a gyermeküket egyedül nevelő családokat. (4. táblázat) Ez a tényező szintén nehezíti a családok, így a bölcsődénkben nevelt gyermekek mindennapjait. A táblázatban jól látható, hogy egyre több a gyermeküket egyedül nevelő családok száma a korábbi évekhez viszonyítva.

4. táblázat: Gyermeküket egyedül nevelő családok száma

Gyermeküket egyedül nevelő családok száma	
Év	Fő
2014	1
2015	2
2016	3
2017	2
2018	5

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé tett jelzések, esetmegbeszélések

2018 évben egy esetben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kérelme alapján került bölcsődei felvételre egy fő gyermek, aki a Szolgálat gondozásában állt.

A korábbi évekkal ellentétben – melyekben nem kellett jelzéssel élnem – a 2018. év folyamán egy esetben kellett jelezni a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, mely esetben egy bölcsődei gondozásban részesülő gyermek veszélyeztetettsége, elhanyagolása merült fel.

Megtett intézkedés a probléma megoldására: A gyermek folyamatos megfigyelése, kapcsolatfelvétel a gyermek gondviselőjével, a bölcsőde orvosával és a családsegítővel.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen szerveznek szakmaközi megbeszéléseket, biztosítva ezzel a jelzőrendszer működését. Így koordinálni tudja azon szakemberek együttműködését, akik Lajosmizsén bármilyen formában, munkájuk révén kapcsolatba kerülnek gyermekekkel és családokkal. Hasznosnak ítélem ezeket a megbeszéléseket, találkozókat, hiszen így betekintést nyerhetek más intézmények, más korosztályt érintő problémáiba. Tapasztalhatom a jelzőrendszer jó működését, hiszen a felmerülő problémákra a legtöbb esetben azonnal megoldást találnak, illetve kínálnak a szakemberek. 2018. évben a Szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken minden alkalommal részt vettem.

Gyermekvédelmi munka

Igyekszünk a szülőket a megfelelő információkkal ellátni, amelyek a családok segítségét irányozzák elő. Például, hogy hová, kihez fordulhatnak segítségért egy felmerülő probléma esetén. A bölcsődébe bekerült családokat ösztönözzük a segítségnyújtásra, olyan formában, hogy arra kérjük őket, hogy a kinőtt ruhaneműket, a megunt játékokat ajánlják fel a bölcsődének, így mi ezeket a legmegfelelőbb helyre juttatjuk el, azokhoz a bölcsődébe bekerült családokhoz, ahol ezzel is tudjuk segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

A hátrányos helyzetű gyermekek számára megkülönböztetés nélkül próbálunk segítséget nyújtani. Azonos bánásmódban, figyelemben, szeretetteljes odafordulásban részesítjük őket. A különbség talán abban figyelhető meg, hogy a fejlesztésük, gondozásuk, nevelésük – persze a korosztálynak és az érettségüknek, fejlettségüknek megfelelően – célzatosabb. Tapasztalatom szerint ezek a gyermekek jobban igénylik a felnőttek testközelségét, társaságát, a közös játékot, figyelmet. Ezen igények, ha megfelelően kielégülnek, akkor könnyebben indulnak el az

önállósodás útján, mindenféle – a korcsoportnál jellemző - lemaradás nélkül. Gondozásuk során nagyobb figyelmet igényelnek a kisgyermeknevelőjüktől annyiban, hogy a testi higiénéjára kifejezetten figyelnek és kitérnek.

Nem csak az intézményünkbe bekerült gyermekeknek próbálunk segítséget nyújtani, hanem minden évben részt veszünk a Lajosmizsei Család- és Gyermejkölési Szolgálat által szervezett Cipősdoboz akcióban, illetve egyéb gyűjtések alkalmával is próbálunk segítséget nyújtani. Például a szülőktől kapott, de a bölcsődében már nem használatos gyermekruhákat felajánljuk és átadjuk a Szolgálat munkatársainak.

A bölcsődében odafigyelünk, nyomon követjük, rendszeresen dokumentáljuk a gyermekek megfelelő fejlődését. Amennyiben rendellenességet, vagy egyéb problémát észlelünk, felvesszük a kapcsolatot a Család- és Gyermejkölési Szolgálat szakembereivel, illetve jelzéssel élünk a védőnők és a bölcsőde orvosa felé.

A bölcsődénk alapelgondolása a kölcsönös nyitottság, az együttműködés, a bizalom, az őszinte érdeklődés a családok iránt, hiszen ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelés, gondozás megtervezése. Arra törekszünk, hogy a felvételre kerülő gyermekek a koruknak megfelelő, legjobb ellátásban részesüljenek. Ehhez, nélkülözhetetlen a megfelelő végzettséggel és hivatástudattal rendelkező szakemberek munkája, akik a szaktudásukkal és hozzáállásukkal az emberi kiteljesedés alapjait nyújtják a bölcsődéseink számára.

3.bc.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről - Lajosmizse:

(Készítette: Kiss Annamária – gyermekvédelmi felelős)

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők az iskola pedagógusainak tapasztalatai alapján:

- kapcsolattartás hiánya az intézménnyel
- szülői elhanyagolás, érdektelenség
- alapvető higiénia hiánya
- visszatérő fejtetvesség
- tanulók felszerelési hiánya
- szakorvosi vizsgálatok elmulasztása (szemészet, audiológia)
- indokolatlanul magas iskolai hiányzások száma (orvosi igazolással igazolt)
- lemorzsolódás a felsőbb évfolyamokon
- iskolai lopások
- különböző bódító hatású szerek használatának megjelenése
- családon belüli erőszak.

Saját hatáskörünkben próbáltunk kapcsolatot teremteni a szülővel, és megbeszélni a problémákat, esetleg tanácsot adni a problémák kiküszöbölése érdekében. Fejtetvesség esetén az iskolavédő közreműködésével próbáltunk segítséget nyújtani, nem mindig pozitív eredménnyel. Sajnos nem minden esetben sikerült felvenni a kapcsolatot a szülővel, ilyenkor jelzéssel fordultunk a Gyermejkölési Szolgálat felé. Egyéni és csoportos beszélgetéseket folytattunk az érintett tanulókkal. Osztályfőnöki órák keretében a tanulók felvilágosítás kaptak, az aktuális problémák feldolgozásra kerültek akár szakemberek bevonásával. Szülők kérésére iskolapszichológusi megsegítésekre is sor került.

A jelzőrendszer működésének értékelése:

Jó kapcsolatot ápoltunk mind a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, mind a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival. Mondhatni napi kapcsolatban álltunk egymással. Az évközi, szakmaközi megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat hasznosnak tartjuk, hiszen ezeken a fórumokon van lehetőség az együttgondolkodásra, együttműködésre az aktuális problémák megoldásának érdekében.

A 2018-as évben **58** alkalommal küldtünk esetjelzést a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak, A jelzések legjellemzőbb okai: sikertelen kapcsolatfelvétel a szülővel, szülői elhanyagolás, felszerelési hiány, alapvető higiéniai problémák, indokolatlanul magas iskolai mulasztás, kirívó magatartási problémák. A jelzésekkel kapcsolatos észrevételeink: nem minden esetben történik meg a visszajelzés írásban, szeretnénk, ha ez a helyzet javulna.

16 alkalommal kaptunk meghívást esetkonferenciára, minden esetben eleget tettünk részvételi kötelezettségünknek.

Sajnos az év során **3** gyermek esetében került sor egyéb hatósági intézkedésre (családból való kiemelés). Igazolatlan mulasztás esetén tett jelzéseink:

- 10 órás mulasztás esetén **48** alkalom (Gyermekjóléti Szolgálat, Járási Gyámhivatal)
- 30 órás mulasztás esetén **32** alkalom (Gyermekjóléti Szolgálat, Járási Hivatal-Szabállyértési Hatóság)
- 50 órát meghaladó mulasztás esetén **12** alkalom (Járási Gyámhivatal).

Pedagógiai véleményt a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kérésére **44** alkalommal, a Család- és Gyermekjóléti Központ kérésére **43** alkalommal készítettünk.

A hátrányos helyzetben lévő gyerekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések:

- egyéni korrepetálások
- tanulószobai foglalkozások
- ingyenes tankönyvellátás
- Erzsébet-tábor szervezése több turnusban
- a hátrányos helyzetű gyermekek bevonása a Határtalanul programba
- iskolatej és iskolagyümölcs programban való részvétel
- részvétel az októberi Egészség hét programjain
- iskolai fogászati szűrések
- iskolaorvosi szűróvizsgálatok, védőnői felvilágosítások osztályfőnöki órákon
- iskolarendőri előadások a (droghasználat, lopás)
- biztonságos internethasználat
- Luca- napi rendezvény, Gyermek a gyermekekért gálán való részvétel
- A Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett Alkotóműhely foglalkozásain való részvétel
- civil szervezetekkel, alapítványokkal való kapcsolattartás a hátrányos helyzetű gyerekek megsegítésének érdekében.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya BK/SZGYO/685-1/2018. számon hatósági ellenőrzést rendelt el 2018. június 12. napjára, a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegységében. Az ellenőrzés, a szociális és gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet 36. § (1) bekezdése alapján került elrendelésre, mely a következők szerint rendelkezik: „a működést engedélyező szerv

- a) otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás és területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás esetén legalább évente,
- b) gyermekek napközbeni ellátása esetén kétfévente,
- c) időszakos férőhelyek esetén a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett működési időszakban, az időszakos férőhelyek legalább három évre történő bejegyzése esetén legalább háromévente,
- d) az a)-c) pontban nem említett esetben – a szolgáltatások jellege és a korábbi ellenőrzések tapasztalatai alapján – kockázatelemzéssel meghatározott időközönként, de legalább háromévente

hivatalból ellenőrzi, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e (a továbbiakban: rendes ellenőrzés)”.

Az ellenőrzés során a BK/SZGYO/685-4/2018. sz. jegyzőkönyvben az ellenőrző szerv az alábbi összegző megállapítást tette:

„Összegzés:

A lefolytatott helyszíni hatósági ellenőrzés során megállapítható volt, hogy a bölcsőde személyi feltételei megfelelnek az NM rendelet 1. és 2. számú mellékletében foglaltaknak. A fenntartó gondoskodott a technikai dolgozó bölcsődei dajka munkakörbe való átsorolásáról, amennyiben a képzési lehetőségek adottak lesznek a szakdolgozó teljesíti a képesítés megszerzését.

A bölcsődében folyó szakmai munka tekintetében továbbra is kijelenthető, hogy az intézmény vezetése nagy hangsúlyt fektet a jogszabályoknak megfelelő feladatellátásra. Ennek köszönhetően a kötelezően előírt nyilvántartások, dokumentációk, ellátotti, illetve gondozással kapcsolatos irtanyagok naprakészen vannak vezetve. Ezek áttekinthetőségének köszönhetően a gondozás menete egy kívülálló számára is jól nyomon követhető. Az óvoda intézményvezetője és a bölcsőde szakmai vezetője rendkívül szoros és együttműködő munkakapcsolata példakértékű, melynek egyik kézzelfogható eredménye a magas színvonalú bölcsődei feladatellátás.

Az egész év során teljes kihasználtsággal működik a bölcsőde, az ellátotti számadatok alapján kijelenthető, hogy a településen nagy igény mutatkozik a bölcsődei ellátásra.

Egyedüli hiányosságként azt kifogásoltuk meg, hogy a Szakmai program és az SzMSz adattartamát a jogszabályi változásokra tekintettel aktualizálni, pontosítani szükséges.

Felhívom a fenntartót, hogy a teljes mértékben jogszabályszerű szolgáltatásnyújtás érdekében gondoskodjon az alábbiakról:

- a jegyzőkönyvben írott megállapításainkra figyelemmel, aktualizálja a bölcsőde Szakmai programját és az intézmény SzMSz-ét, melynek megtörténtéről tájékoztassa hivatalunkat.

Az engedélyes 2018. évi hatósági ellenőrzését lefolytattam. A szolgáltatás 2018. évi hatósági ellenőrzését lezárom azzal, hogy a fenntartót folyamatosan terhelő intézkedési kötelezettségek, valamint a fenti felhívásban írtak teljesítése tekintetében a teljesítés gyakorlati alkalmazását az engedélyes soron következő hatósági ellenőrzése alkalmával ismét ellenőrzöm. „

A bölcsőde szakmai programjának véleményezésére a hivatal a Magyar Bölcsődék Egyesületét, mint illetékes módszertani szervezetet szakértőként kirendelte. A szakértői véleményt a kézhezvételt követően hivataluk továbbítani fogja a szolgáltatást nyújtó részére, és az abban foglaltak figyelembe vételével szükséges a fenti módosításokat megtenni.

Felügyeleti szerv általi ellenőrzésre az elmúlt évben más intézményben, szervezetnél nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Lajosmizse Város Önkormányzata 199/2018. (XII.14.) határozatával, a Lajosmizsei Közfeladat-ellátó Társulás 36/2018.(XI.27.) határozatával elfogadta a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót, amely a gyermekvédelem és gyermekjólét területén is fontos célokat határoz meg.

Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazzák javaslataikat, jövőbeni céljaikat.

6. a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - **Lajosmizse**
(Készítette: **Becsei Gábor c. r. őrnagy**)

A rendőrség munkája során a leginkább a családon belüli erőszak – szülők veszekedése - során jelenlévő gyermekek kerülnek veszélyeztetett helyzetbe, továbbá a fiatalok bűnelkövetők, valamint a kiskorú sértettek. Ezen esetekben, írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

A jelzőrendszeri konferenciák, megbeszélések hasznosak az új ismeretanyag elsajátításra, az információ cseréjére, a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésére, okának megszüntetésére.

A Fekete István Általános Iskolában előadás keretében oktatásra került a 5. 6. 7. 8. évfolyam tanulói a Face Book veszélyeivel kapcsolatban, az alsó osztályos tanulók a közlekedés veszélyeivel kapcsolatban részesültek oktatásban.

Lajosmizse területén 2018. évben 4 esetben került jelzés bűncselekmény elkövetése esetében, melyben 4 fő fiatalok bűnelkövető vett részt. Ők részben lopás, betöréses lopás bűncselekményekben vettek részt.

A Lajosmizse Rendőrőrsön 2018. évben 2 esetben nyomoztunk gyermekek sérelmére elkövetett kiskorú veszélyeztetés büntett gyanúja miatt. Szerencsére ezen eljárások esetében a nyomozások során megállapításra került, hogy nem történt bűncselekmény.

A legnagyobb probléma, a szülők gyermekeikkel való hiányos foglalkozása, nevelés elhanyagolása, ezért a későbbiek során, több ebből eredő probléma merül fel. Megoldás ezekben az esetekben a nevelési tanácsadás, szülő gyermek csoportos foglalkozása.

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségekhez mérten nagyon jól működik a Gyermekjóléti szolgálat a továbbiakban is szükséges a szoros kapcsolattartás, és a közös szolgálat.

A Lajosmizse város önkormányzata jó kapcsolatot ápol a Lajosmizse Rendőrőrsrel, és közterület felügyelője közös szolgálatot lát el a rendőrökkel, mely a terület közbiztonságát javítja.

**6. b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról**
(Készítette: Hajas János pártfogó felügyelő)

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya az észlelő-jelző rendszer tagja. A Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgálat valamint az Igazságügyi Osztály munkája több ponton szorosan összekapcsolódik. Az együttműködés főként a környezettanulmányok készítésében és a pártfogó felügyelet végrehajtásában nyilvánul meg.

A bűncselekményt elkövető fiatalok esetében a rendőrségi megkeresést követően, környezettanulmányt készítünk. Ilyenkor a Gyermejjóléti Szolgálattól információt kérünk a fiatalokról a környezettanulmány elkészítéséhez.

2018. évben Lajosmizsén fiatalok bűnelkövetők ügyében összesen 4 db. környezettanulmányt készítettem el, mely során megkerestem az illetékes Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársait. Ez a szám csak úgy, mint az elmúlt évben és az azt megelőző évben is meglepően alacsony. A négy környezettanulmány továbbra is azt bizonyítja, hogy Lajosmizse városában jól működik a megelőzés és a „látható rendőri jelenlét” ami elriasztja a fiatalokat a bűncselekmények elkövetésétől. Tekintettel arra, hogy mindösszesen négy alkalommal nyílt lehetőségem fiatalok ügyében eljárni a településen, ezért a lajosmizsei gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezőkre, családon belüli helyzetekre, veszélyeztetettségükre jellemző faktorokra nem tudok következtetni és konzekvenciákat levonni.

A négy környezettanulmányból két esetben a fiatalok kisebb értékű lopás vétsége miatt, egy esetben gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétsége (kutyaharapás), míg egy esetben garázdaság vétsége miatt került a rendőrség látókörébe. Tettüket, kivéve a kutyaharapásos ügyet, nem magányosan, hanem általában már 18. életévüket betöltött fiatalokhoz csapódva követték el. A fiatalok közül mind a négyen Lajosmizse belterületén, családjukkal élnek.

Mind a négy fiatal a településen követte el cselekményét. Tettüket nem együtt követték el. A nyomozati szakasz lezárult, szankcióról még nem tudok.

A megváltozott jogszabályok és gyermekvédelmi rendszer átalakítása következtében 2015. január 01. napjától a Járási Gyámhivatal által történő megkeresést követően is Osztályunk készíti el a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányokat a gyermekkorú és fiatalok vonatkozásában is. Ilyen felkérésre 2018. évben is sor került, melyek teljesítésre kerültek. Megelőző pártfogás nem lett megállapítva egyik esetben sem, mert vagy közben betöltötte a fiatalok a 18. életévét, vagy nem volt indokolt ezen jogintézmény alkalmazása.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány elsődleges funkciója a gyámhatóság megelőző pártfogásról szóló döntésének megalapozása. A megelőző pártfogás a gyermek- és fiatalok bűnözés kezelésének preventív jellegű, gyermekvédelmi eszköze, célja a gyermekkorúak és fiatalok kriminális veszélyeztetettségének csökkentése, a bűnmegelőzési célzatú, korai beavatkozás érvényesítése. A megelőző pártfogáshoz kapcsolódóan a pártfogó felügyelők feladata a kriminális veszélyeztetettség szintjének felmérése és a veszélyeztetettséget csökkentő beavatkozásokra történő javaslattevés. Ennek eszköze a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány.

Fentiek miatt e dátumtól kezdődően még szorosabbá tettük az eddig is jól működő és szoros munkakapcsolatot, munkavégzést. A szakembereknek együtt kell gondolkodni, dolgozni az eredmény elérése érdekében.

A Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorúak esetében is beszerezzük a szolgáltatótól a szükséges információkat, és együttműködünk a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében. Szoros együttműködésre van szükség abban az esetben is, amikor az elrendelő hatóság külön magatartási szabályként előírja a pártfogolt részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolattartást, együttműködést. (2018. évben ilyen eset nem érkezett.)

2015. január 01. napjától kezdődően e területen is kibővült a közös feladataink köre a megelőző pártfogás elrendelésével, végrehajtásának előkészítésével.

A kockázatértékeléssel kibővített környezetanulmányban a pártfogó felügyelőnek egy háromfokú skálán kell értékelnie a gyermekkorú, illetve a fiatalkorú kriminális veszélyeztetettségének szintjét. Ha a pártfogó felügyelő által készített kockázatértékelés alapján a gyermekkorú, illetve a fiatalkorú bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége magas fokú, a megelőző pártfogás elrendelése kötelező. Ha a kockázatértékelés alapján a veszélyeztettség közepes fokú, a gyámhatóság mérlegeli a megelőző pártfogás elrendelését. Mindebből az következik, hogy míg korábban a környezetanulmány elsődleges célja az ügyészi/bírósági döntés elősegítése, a bűnelkövető személyére vonatkozó információk nyújtása volt, addig a megelőző pártfogással összefüggésben a pártfogó felügyelőnek döntést kell hoznia arról, hogy szükségesnek tartja-e a megelőző pártfogás elrendelését, hiszen a veszélyeztettség magas szintjének megállapítása a megelőző pártfogás kötelező elrendelését vonja maga után. A veszélyeztettség közepes foka esetében a gyámhatóság döntéshozatala során figyelembe veszi a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmét, illetve az eset összes körülményeit.

A kockázatértékeléssel kibővített környezetanulmány másik fontos funkciója a megelőző pártfogás keretében érvényesíthető beavatkozások meghatározása. A megelőző pártfogás kötelező tartalmi eleme a megelőző pártfogó felügyelővel való kapcsolattartás. A gyámhatóság a Gyvt. alapján kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 91/M.§ -a szerint a személyes találkozásra legalább havi egy alkalommal sor kell kerülnie.

A gyámhatóság a kapcsolattartáson kívül a pártfogó felügyelői szolgálat, illetve a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján magatartási szabályokat is megállapíthat.

A beavatkozásoknak a kockázatértékeléssel kibővített környezetanulmányban beazonosított kockázatok és szükségletek kezelésére kell irányulnia. A megelőző pártfogás komplex jellegéből adódik azonban, hogy a megállapított kockázatok és szükségletek kezelése a gyermekjóléti szolgálattal közösen, illetve megosztva történik. Egyes kockázati tényezők kezelése tehát a pártfogó felügyelő kompetenciájába, más tényezők, szükségletek kezelése a családgondozó kompetenciájába tartozik.

A fent leírt közös munka sikeréhez nagyban hozzájárul Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatala is, hiszen térítésmentesen biztosít havi egy alkalommal egy irodát, ahol a pártfogó felügyelet alatt álló bűnelkövetők tehetnek eleget a jelentkezési és beszámolási kötelezettségüknek az oda utazó pártfogó felügyelő előtt. De szintén a pártfogó felügyelői munka eredményességét növeli a Hivatal munkatársainak áldozatos munkája, melyet a közérdekű munkára ítélt elítéltek büntetésének végrehajtása során tesznek, amiért köszönettel tartozunk Önöknek.

Az egyes intézmények a bűnmegelőzés területén végzett tevékenységeiket bemutatják. (3.a, 3.ba, 3.bb pont)

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

Lajosmizsén több olyan alapítvány is tevékenykedik, amelyek az egyes intézmények feladatellátását támogatva, sikerre visznek egy-egy célkitűzést, hozzájárulva a lajosmizsei gyermekek jólétéhez, mindennapjaik támogatásához.

Ezen alapítványok néhány legfontosabb célkitűzéssel – a teljesség igénye nélkül -:

- **Lajosmizséért Közalapítvány:** - Célja, hogy mindenki egészséges ivóvízellátásban részesülhessen, biztosítva legyen mindenki számára az óvodai nevelés, a magas szintű általános iskolai képzés, az egészséges életmódra nevelés, valamint a sport támogatása.

- **„Legyetek jók, ha tudtok! „Alapítvány:** Célja, segítséget nyújtani a gyermekek jogainak, érdekeinek érvényesítéséhez, védelméhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez, a hiányzó szülői kötelességek pótlásához, a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséhez.

- Folyamatosan figyelemmel kísérni a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- Gondoskodni a szabadidős programoknak, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének a szervezéséről.

- Hozzájárulni a családok szociális biztonságának megteremtéséhez és megőrzéséhez.

- Hozzájárulni az egyén esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi, gyermekjóléti és szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás során.

- Tájékoztatást adni a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.

-Meghallgatni az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedni annak orvoslása érdekében.

- Kezdeményezni a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését.

- **Tündérgert a Lajosmizsei Óvoda Gyermekeiért Alapítvány:** Célja, az óvodai nevelés-
oktatás személyi és tárgyi feltételeinek fejlesztése, pénzügyi támogatása.

- Célját az alábbi konkrét tevékenységekkel valósítja meg:

- természet-, környezet-, és egészségvédelem

- gyermek-, és ifjúságvédelem

- hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének elősegítése

- képességfejlesztés, ismeretterjesztés

- kulturális tevékenység (rendezvények, kiállítások, ünnepségek szervezése, hagyományok megőrzésének segítése)

- sport-, szabadidős tevékenység támogatása, elősegítése
  - idegen nyelvi oktatás, művészeti tevékenység támogatása
  - tárgyjutalmak, dekorációs és szereplési kellékek biztosítása
  - szakértői költségek, tiszteletdíjak útiköltségek fedezetének biztosítása
  - óvodánk felszereltsége minőségének javítása.
- **Kéznyújtás Alapítvány:** Célja, Lajosmizse Város területén az önhibájukon kívül elesettek alkalmankénti segítése, idősek otthona létesítése, elhagyottak gondozása, időnkénti étkeztetés, hátrányos helyzetű gyermekek támogatásához szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosítása. A rászoruló, elsősorban idősek, betegek, szociálisan elesettek, nagycsaládosok segítése, gondozása.
- **Gyermekekért Plusz Alapítvány:** Célja, az iskola nevelő-oktató tevékenységének és szabadidős végzésének támogatása a tanulók széles körének érdekeit figyelembe véve.
  - Kulturális tevékenység folytatásához helyszín, helyiség létrehozása
  - Maradandó értékek létrehozása, megtestesítése - korszerű számítógépes, multimédás műveltség folyamatos megteremtése -, hozzáférés biztosítása az eszközökhöz.
  - Nevelői munkához, oktatáshoz, tanuláshoz szükséges tárgyak, eszközök, eszközrendszerek beszerzésének támogatása.
  - Diákrendezvények támogatása: szabadidős programok (szakkörök, táborok, táncos és zenés rendezvények). Az iskola tanulóinak olyan kulturális előadások, kiállítások szervezése, mely mélyíti ismereteiket, illetve hozzájárul a világ megismeréséhez, a műveltségi szint fejlesztéséhez. Kulturális örökségeinek megóvása, kirándulások szervezése Magyarország, vagy a szűkebb környezetünk Lajosmizse természeti és kulturális adottságainak, lehetőségeinek megismerése.
- **Micimackó Kuckója Oktatási Alapítvány:** Célja, a gyermekek oktatása, nevelése, felügyelete és az oktatás-nevelés színvonalának elősegítése. Ezen túlmenően célul tűzte ki a testi nevelést az egészséges életmódra és az iskolai életmódra való felkészítést, képességfejlesztést és a tehetséggondozást, és a személyiség legfőbb értékének kibontakoztatását. Mindezek keretén belül célja az alapítványnak: közoktatási intézmény létrehozása, fenntartása, működtetése, családi napközi fenntartása, működésének biztosítása, óvodai nevelés, iskolai életmódra való felkészítés támogatása, gyermekfelügyelet, óvodások étkeztetése, súlyos beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek ellátása, természet- és környezetvédelem, és a gyerekek erre történő felkészítése.

Valamennyi Alapítványnak, támogatónak, segítőnek, köszönjük azon fáradozását, amely a gyermekek jólétéhez, egészségéhez, gondtalan gyermekkorához járul hozzá.